تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی

شرکت‌های بیمه

حمید دیانت‌پی
hdianatpey@gmail.com

جدول عناوین و سرفصل دروس دوره:

ردیف	عناوین جزیی درس
۱	اصول و مفاهیم حسابداری و مدیریت مالی
۲	آشنایی با صورت‌های مالی و رابطه آن‌ها با یکدیگر
۳	آشنایی با روش‌های تحلیل صورت‌های مالی
۴	نسبت‌های مالی و تحلیل دوپونت
۵	استفاده از اکسل در تحلیل مالی
۶	تحلیل صورت‌های مالی یک شرکت

ردیف	عناوین جزیی درس
۱	بخش اول: اصول و مفاهیم حسابداری و مدیریت مالی
۲	بخش دوم: آشنایی با صورت‌های مالی و رابطه آن‌ها با یکدیگر
۳	بخش سوم: آشنایی با روش‌های تحلیل صورت‌های مالی
۴	بخش چهارم: نسبت‌های مالی و تحلیل دوپونت
۵	بخش پنجم: استفاده از اکسل در تحلیل مالی
۶	بخش ششم:تحلیل صورت‌های مالی یک شرکت

hdianatpey@gmail.com

بخش اول: اصول و مفاهیم حسابداری و مدیریت مالی

تعریف حسابداری

- فرآیند تشخیص، اندازه‌گیری و گزارش اطلاعات اقتصادی که برای استفاده‌کنندگان اطلاعات مزبور، امکان قضاوت و تصمیم‌گیری‌های آگاهانه را فراهم می سازد»
- فن تفسیر، اندازه‌گیری و توصیف فعالیت‌های اقتصادی»

فرایند حسابداری

فرایند حسابداری دارای چهار مرحله به ترتیب زیر می‌باشد:

- ثبت رویدادهای مالی
- طبقه‌بندی اقلام ثبت شده
- خلاصه‌کردن اقلام در قالب اعداد قابل سنجش
- تفسیر نتایج حاصله از بررسی اقلام خلاصه شده

◄ ثبت رویدادهای مالی

در این مرحله کلیه داد و ستدها و فعالیت‌های مالی به ترتیب تاریخ وقوع در دفتری به نام دفتر روزنامه ثبت می‌شود.

ماده ۷ قانون تجارت- دفتر روزنامه دفتری است که تاجر باید همه روزه مطالبات و دیون و دادستد تجارتی و معاملات راجع به اوراق تجارتی(ازقبیل خرید و فروش و ظهرنویسی) و بطورکلی جمیع واردات و صادرات تجارتی خود را به هر اسم و رسمی که باشد و وجوهی را که برای مخارج شخصی خود برداشت می‌کند در آن دفتر ثبت نماید.

◄ طبقه‌بندی اقلام ثبت شده

در این مرحله اقلام ثبت شده در دفتر روزنامه، به حساب‌های مختلف در دفتر دیگری به نام دفترکل انتقال می‌یابند.

ماده ۸ قانون تجارت- دفترکل دفتری است که تاجر باید کلیه معاملات را لااقل هفته‌ای یک مرتبه از دفتر روزنامه استخراج و انواع مختلفه آن را تشخیص و جدا کرده هر نوعی را در صفحه مخصوصی در آن دفتر بطورخلاصه ثبت کند.

- خلاصه‌کردن اقلام در قالب اعداد قابل سنجش

ترکیب و تنظیم نتایج حساب‌های دفترکل به نحوی که حداکثر اطلاعات مورد نیاز به طور خلاصه و ساده به دست آید.

- تفسیر نتایج حاصله از بررسی اقلام خلاصه شده

اعداد مندرج در صورت‌های مالی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند.

استفاده‌کنندگان اطلاعات مالی

- استفاده‌کنندگان درون سازمانی

هیات مدیره و مدیران اجرایی؛

- استفاده‌کنندگان برون سازمانی

صاحبان سرمایه، دولت، بستانکاران، بانک‌ها، رقبا، سرمایه‌گذاران بالقوه و سایر ذینفعان؛

تقسیم بندی واحدهای انتفاعی از منظر نحوه تشکیل

- **مؤسسات انفرادی: تجار و کسبه؛**
- **شرکت‌های ضمانتی: شرکت‌های تضامنی، شرکت‌های نسبی و شرکت‌های مختلط؛**
- **شرکت‌های سرمایه‌ای: شرکت‌های سهامی، شرکت‌های با مسئولیت محدود؛**
- **مؤسسات انتفاعی غیرتجاری: دفاتر حقوقی و مؤسسات حسابرسی؛**

ماده ۲۰ قانون تجارت– شرکت‌های تجارتی بر هفت قسم است:

ردیف	نوع شرکت	حداقل سرمایه(ریال)	حداقل تعداد شرکاء(نفر)	حداقل تعداد مدیران	چگونگی مسئولیت صاحبان سهام/ سرمایه
۱	سهامی عام	۵,۰۰۰,۰۰۰	۵	۵	محدود به مبلغ اسمی سهام
۲	سهامی خاص	۱,۰۰۰,۰۰۰	۳	۳	محدود به مبلغ اسمی سهام
۳	با مسئولیت محدود	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲	۱	تا میزان سرمایه
۴	تضامنی	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲	۱	مسئول پرداخت تمام قروض شرکت
۵	مختلط غیرسهامی	۱,۰۰۰,۰۰۰	یک نفر شریک ضامن و یک شریک با مسئولیت محدود	۱	۱- شریک ضامن: مسئول کلیه قروضی که ممکن است علاوه بر دارائی شرکت پیدا شود. ۲- شریک با مسئولیت محدود: تا میزان سرمایه‌ای که گذارده و یا بایستی بگذارد.
۶	مختلط‌سهامی	۱,۰۰۰,۰۰۰	یک عده شرکاء سهامی و یک نفر شریک ضامن	۱	۱- شرکاء سهامی: تا میزان سرمایه‌ای که در شرکت دارند ۲-شریک ضامن: مسئول کلیه قروضی که ممکن است علاوه بر دارائی شرکت پیدا شود.
۷	نسبی	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲	۱	محدود به سرمایه‌ای است که در شرکت گذاشته‌اند.
۸	تعاونی عام	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰	-	محدود به مبلغ اسمی سهام
۹	تعاونی خاص	۱,۰۰۰,۰۰۰	۷	-	محدود به مبلغ اسمی سهام

ASOBAT
A Statement Of Basic Accounting Theory

ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی مبتنی بر

- استفاده کنندگان اطلاعات مالی
- محدودیت فراگیر
- ویژگی‌های خاص استفاده کنندگان
- ویژگی‌های اولیه خاص تصمیمات
- ویژگی‌های اولیه
- ویژگی‌های ثانویه
- آستانه شناسایی

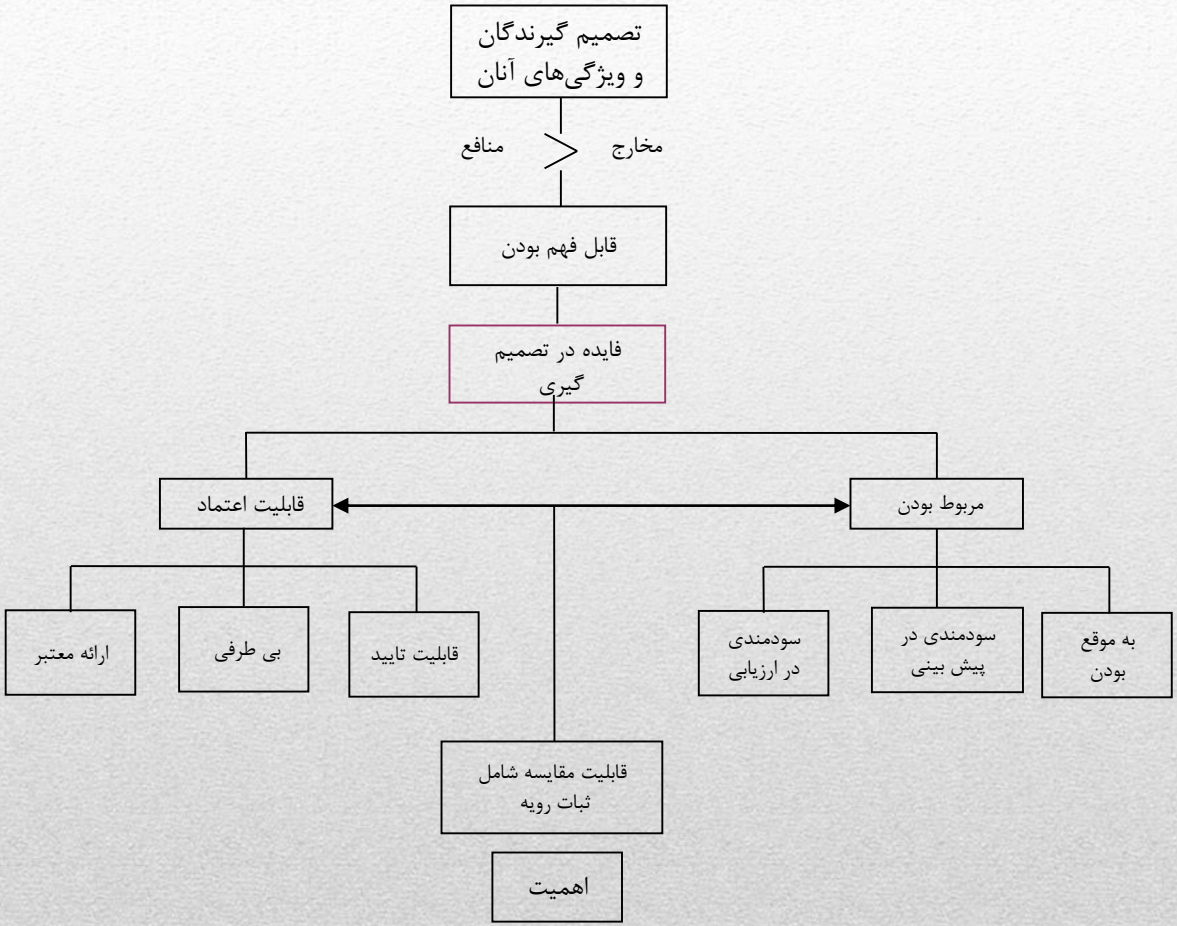

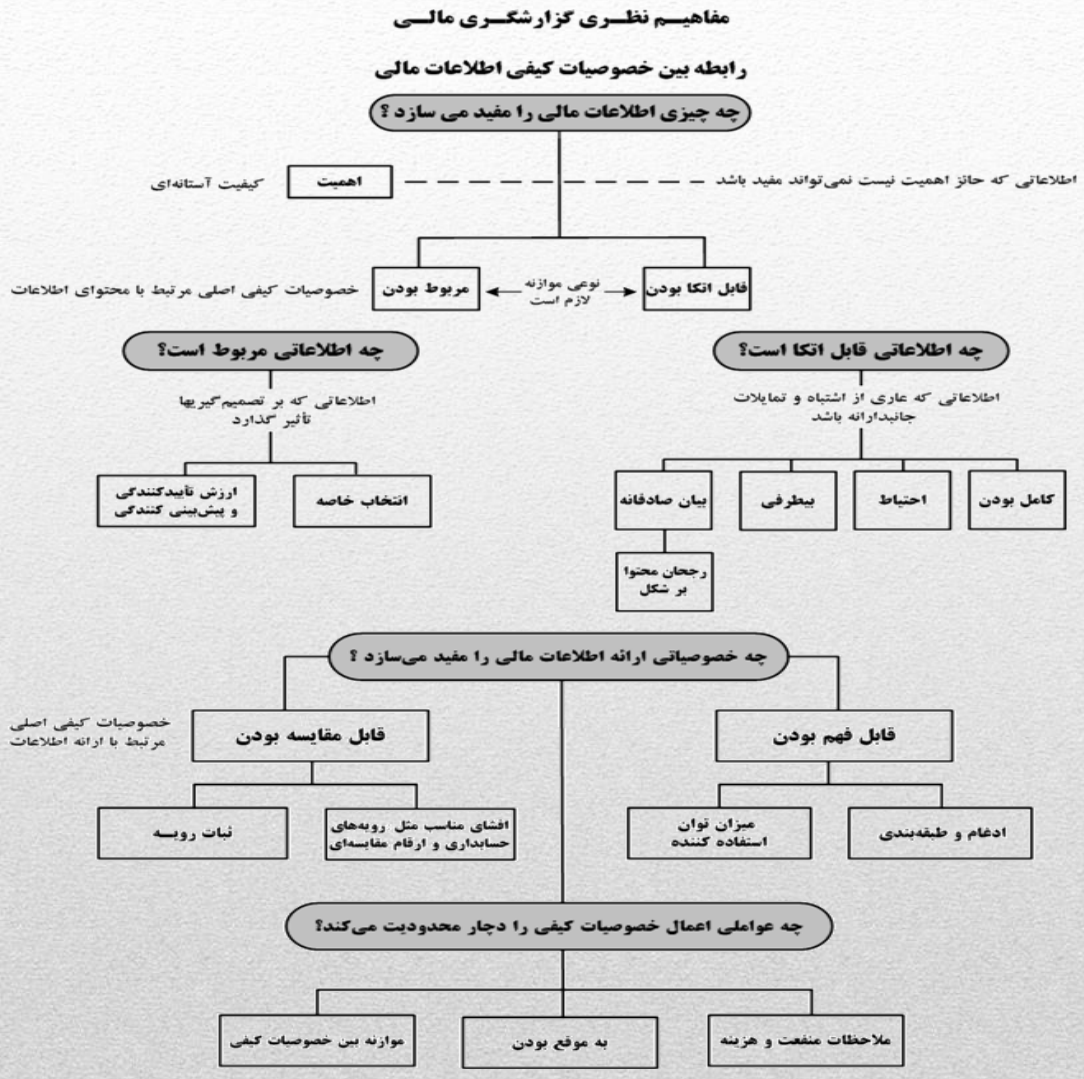

منبع: مفاهیم نظری گزارشگری مالی– سازمان حسابرسی

مفروضات، اصول و میثاق‌های حسابداری

- هدف از وضع و تدوین اصول پذیرفته شده حسابداری:

ایجاد سیستمی یکنواخت برای پردازش اطلاعات مالی،تهیه و ارائه گزارش‌های مالی مفید برای تصمیم‌گیری و قضاوت آگاهانه است.

میثاق‌ها، قواعد و رویه‌هایی هستند که در طول زمان توسط بشر و در پاسخ به نیازهای جوامع به اطلاعات مالی بنا نهاده شده است و بتدریج تغییر، تحول و تکامل یافته است و به این دلیل مفاهیم عمومی حسابداری را اغلب اصول پذیرفته شده حسابداری می‌نامند.

- طبقه بندی مفاهیم عمومی حسابداری:

الف – فرضیات مبنا یا مفاهیم بنیادی حسابداری
ب – اصول عمومی حسابداری
ج – قیود یا میثاق‌های تعدیل کننده

◄ فرضیات مبنا یا مفاهیم بنیادی حسابداری

مفاهیم بنیادی که زیر بنای لازم را برای حسابداری مؤسسات فراهم می‌کند و شالوده سایر مفاهیم و اصول حسابداری قرار می گیرند، فرضیات مبنای حسابداری نامیده می‌شوند. این فرضیات به لحاظ داشتن فایده در نیل به هدف‌ها و انجام دادن عملیات حسابداری، در طول زمان به وجود آمده و بعنوان مفاهیمی بدیهی و بدون نیاز به استدلال و اثبات، مورد پذیرش قرار گرفته‌اند. این فرضیات به قرار زیر می باشد:

الف)فرض تفکیک شخصیت: منظور قائل شدن موجودیتی مستقل و هویتی متمایز برای هر مؤسسه جدای از مالک یا مالکان و نگهداری حساب و تهیه صورت‌های مالی برای یک مؤسسه بعنوان یک شخصیت حسابداری است.

ب)فرض اندازه گیری برحسب واحدپول: در حسابداری معاملات و عملیات مالی و رویداد های دارای اثر بر حسب واحد پول بعنوان مقیاس مشترک اندازه‌گیری سنجیده و اطلاعات مالی بر حسب پول گزارش می‌شود و مقیاس مشترک اندازه گیری ارزش، تجمیع، تلخیص و ارائه اطلاعات مالی واحد پول رایج هر کشور است.

پ)فرض تداوم فعالیت : مؤسسات برای مدت نامحدود تشکیل و فرض می شود که در آینده قابل پیش بینی دایرند و فعالیتهای آنها استمرار دارد و قصد تعطیل و انحلال آنها وجود ندارد. البته این فرض به معنای آن است که یک مؤسسه بعنوان موجودیتی مستقل می‌تواند خود را با شرایط متغیر اقتصادی بنحوی وقف دهد که فعالیت‌های آن ادامه یابد.

ت)فرض دوره مالی: برای اینکه اطلاعاتی نسبتاً دقیق درباره نتایج عملیات و وضعیت مالی یک مؤسسه در طول زمان فراهم شود، عمر یک موسسه به دوره های زمانی کوتاه و مساوی تقسیم می‌شود . این کار به معنای پذیرفتن دوره مالی در حسابداری است؛ که این دوره مالی بستگی به نوع فعالیت و شرایط محیطی موسسه انتخاب و معمولاً طول دوره مالی می تواند یک ماه ، سه ماه، شش ماه ، یک سال باشد و هر یک از این دوره‌ها را دوره حسابداری می نامند.

ث)فرض تعهدی: مؤسسات معاملات و عملیات متعدد و متنوعی را در طول زمان انجام می‌دهند که قسمتی از آنها تعهد آور می‌باشد مانند معاملاتی خرید و فروش نسیه کالا که طرفین تعهد می کنند قسمتی از وجه معامله بعداً پرداخت گردد . درآمد ها در زمان تحقق و هزینه ها در دوره وقوع ، بدون در نظر گرفتن زمان دریافت و یا پرداخت آنها شناسایی، در حساب ها ثبت و در صورتهای مالی دوره مربوط گزارش می‌شود.

◄ اصول عمومی حسابداری

مبانی و قواعد و رهنمودهای حاکم بر اندازه گیری، ثبت، طبقه‌بندی و گزارش نتایج معاملات و عملیات مالی و رویدادهای دارای اثر مالی بر یک موسسه را **اصول حسابداری** نامند. این اصول نحوه تعیین سود را مشخص و چگونگی گزارش وضعیت مالی یک موسسه را روشن می‌کند؛ که بشرح ذیل می‌باشد:

۱ – اصل بهای تمام شده : در حسابداری کنونی قیمت‌های تحقق یافته در معاملات که اصطلاحاً بهای تمام شده یا ارزش تاریخی نامیده می شود، مبنای ثبت و ضبط اطلاعات و گزارشات مالی قرار می‌گیرد. به این معنا که اقلام مختلف دارایی، بدهی، درآمدها و هزینه‌ها به قیمت‌های معامله شده یا ارزش‌های تاریخی در مدارک حسابداری ثبت می‌شود.

۲ – اصل تحقق درآمد: براساس این اصل درآمدها می بایست به محض ارایه خدمت به مشتریان شناسایی و ثبت شود اعم از اینکه بهای آن نقداً دریافت شده یا نشده باشد.

۳ – اصل تطابق: براساس این اصل می‌بایست هزینه‌ها و درآمدهای هر دوره مالی را به حساب‌های همان دوره منظور نمود.

۴ – اصل افشا: طبق این اصل کلیه رویدادها مالی با اهمیت مربوط به مؤسسه به طور مناسب و کامل طبق اصول پذیرفته شده حسابداری افشاء گردد این اصل بر کلیه جوانب گزارشگری مالی تأثیر دارد.

۵- اصل ثبات رویه: طبق اصل مذکور روش حسابداری این موسسه باید در سال‌های متوالی یکسان باشد اگر در یک سال یکی از روش‌های عمدهٔ حسابداری در مواردی که دو یا چند انتخاب وجود دارد تغییر نماید، باید میزان اثر تغییر روش بر اقلام سود و زیان و ترازنامه افشا گردد.

◄ قیود(محدودیت‌ها) یا میثاق‌های تعدیل کننده:

در بسیاری از موارد بکارگیری اصول و مفروضات حسابداری با محدودیت‌هایی همراه است. این محدودیت‌ها که به آنها میثاق‌ها و محدودیت‌های اجرایی نیز گفته می‌شود عبارتند از:

۱- میثاق اهمیت
۲- میثاق فزونی منافع بر مخارج
۳- میثاق احتیاط
۴- میثاق خصوصیات صنعت

مفاهیم حاکم بر ترازنامه:

۱- فرض تداوم فعالیت
۲- فرض واحد اندازه‌گیری
۳ - اصل افشاء
۴- اصل بهای تمام شده
۵ - میثاق اهمیت

ترازنامه بر اساس فرض تداوم فعالیت تهیه می‌شود . یعنی فرض بر این است که یک موسسه برای دوره نا محدود فعالیت می کند. این صورت حساب نیز مانند سایر صورت حساب‌ها بر مبنای فرض واحد اندازه گیری بر حسب واحد پول استوار است. تمامی صورت‌های مالی در ایران باید بر اساس واحد پول ریال تهیه شود . در صورت ترازنامه اصل افشاء بسیار با اهمیت است. زیرا ارقامی که در این صورت مالی ذکر می‌شود بسیار با اهمیت است و باید تمامی ارقام با دقت و به طور کامل افشاء شود. ضمناً بر طبق اصل بهای تمام شده تمامی اقلام در ترازنامه با بهای تمام شده تاریخی ثبت می شوند. یعنی در طول چند سال هیچ گونه تجدید ارزیابی در اقلام ترازنامه صورت نمی‌گیرد. بر طبق میثاق اهمیت باید تنها ارقام با اهمیت در ترازنامه ذکر شود. ارقام ترازنامه، ارقامی با اهمیت (از نظر ریالی) می باشند، که البته مفهوم اهمیت مفهومی نسبی می‌باشد.

مفاهیم حاکم بر صورت سود و زیان:

۱ – اصل تحقق درآمد
۲ – فرض دوره مالی
۳ – اصل تطابق
۴ – میثاق احتیاط
۵ – اصل افشا
۶ – میثاق اهمیت
۷ – میثاق فزونی منابع بر مخارج

بر طبق اصل تحقق درآمد هر مبلغی که دریافت شود درآمد نمی‌باشد و چه بسا مواردی که مبلغی دریافت نشود، اما درآمد ثبت گردد . صورت سود و زیان بر فرض دوره مالی استوار است. یعنی مبنای تهیه این صورت یک دوره مالی معین می باشد. در ضمن بر مبنای اصل تطابق، هزینه‌های هر دوره تنها باید با درآمدهای همان دوره مطابق شود. بر مبنای میثاق احتیاط باید مراقبت شود که هزینه‌های دوره کمتر از واقع و درآمدهای دوره بیشتر از واقع ثبت نشود. اصل افشا و میثاق اهمیت در صورت سود و زیان به این معناست که باید ارقام این صورت به طور کامل افشا شود و چون ارقام در صورت سود و زیان از نظر ریالی کم ارزش‌تر از ترازنامه است پس باید درمورد آن توجه بیشتری بشود. در آخر باید توجه داشت که هزینه‌های تهیه صورت مالی نباید بیش از منافع حاصل از آن باشد . البته در مورد یادداشت‌های توضیحی باید این نکته قابل ذکر است که یادداشت‌های پیوست بر مبنای اصل افشا کامل تهیه می‌شود.

هدف مدیریت مالی

بکارگیری مهارت‌هایی است که با استفاده از آن مهارت‌ها هدف اصلی بنگاه‌های اقتصادی، که همانا حداکثر کردن ثروت صاحبان بنگاه است، محقق گردد.

محیط قانونی بنگاه‌های اقتصادی

- درون سازمانی
- برون سازمانی
  - مسالهٔ نمایندگی
  - روابط میان ذینفعان
  - قوانین مالیاتی
  - قانون تجارت
  - قانون کار و تامین اجتماعی
  - قوانین پولی و بانکی
  - قانون بورس
  - سایر قوانین آمره

ردیف	عناوین جزیی درس
۱	بخش اول: اصول و مفاهیم حسابداری و مدیریت مالی
۲	**بخش دوم: آشنایی با صورت‌های مالی و رابطه آن‌ها با یکدیگر**
۳	بخش سوم: آشنایی با روش‌های تحلیل صورت‌های مالی
۴	بخش چهارم: نسبت‌های مالی و تحلیل دوپونت
۵	بخش پنجم: استفاده از اکسل در تحلیل مالی
۶	بخش ششم:تحلیل صورت‌های مالی یک شرکت

hdianatpey@gmail.com

بخش دوم: آشنایی با صورت‌های مالی و رابطه آن‌ها با یکدیگر

بر اساس استاندارد ملی حسابداری شماره ۱	بر اساس استاندارد حسابداری بین‌المللی شماره ۱
ترازنامه	صورت وضعیت مالی به تاریخ پایان دوره؛
صورت سود و زیان	صورت سود و زیان و سود(زیان)جامع برای دوره؛ یا دو صورت مجزا: صورت سود و زیان و صورت سود(زیان)جامع
صورت سود و زیان جامع	
صورت جریان وجوه نقد	صورت جریان‌های نقدی برای دوره
–	صورت تغییرات درحقوق مالکانه برای دوره
یادداشت‌های توضیحی همراه	یادداشت‌های توضیحی، شامل خلاصه اهم رویه‌های حسابداری و سایر اطلاعات توضیحی؛

بر اساس استاندارد حسابداری بین‌المللی شماره ۱:

علاوه بر موارد یاد شده، چنانچه واحد تجاری یک رویه حسابداری را با تسری به گذشته بکار گیرد یا اقلام صورت‌های مالی را با تسری به گذشته تجدید ارائه نماید، یا اقلام صورت‌های مالی را تجدیدطبقه‌بندی کند، باید **صورت وضعیت مالی به تاریخ ابتدای دوره قبل** را نیز ارائه نماید.

هدف صورت‌های مالی

ارائه اطلاعات تلخیص و طبقه‌بندی شده درباره:

- وضعیت مالی
- عملکرد مالی
- انعطاف پذیری مالی
- نتایج ایفای وظیفه مباشرت(حسابدهی) مدیریت در قبال منابعی که در اختیارشان قرار گرفته است، می باشد.

مسئولیت تهیه صورت‌های مالی

با هیات مدیره یا سایر ارکان اداره کننده واحد تجاری است.

صورت‌های مالی اساسی

صورت وضعیت مالی ← دارایی‌ها، بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه

صورت سود و زیان
صورت سود و زیان جامع ← درآمدها و هزینه‌های تحقق یافته و نیافته

صورت جریان‌های نقدی ← جریان ورود و خروج وجوه نقد

ترازنامه(صورت وضعیت مالی)

دارایی‌ها: حقوق مالی اشخاص نسبت به دارایی‌های واحد تجاری

بدهی‌ها: حقوق مالی سایر اشخاص(غیر از مالک) نسبت به دارایی‌های واحد تجاری

حقوق صاحبان سرمایه: حقوق مالی مالکان نسبت به دارایی‌های واحد تجاری

معادله حسابداری

دارایی‌های واحد تجاری		حقوق مالی سایر اشخاص		حقوق مالی مالکان
دارایی	=	بدهی	+	حقوق صاحبان سرمایه

نمونه ترازنامه

شرکت نمونه

ترازنامه

در تاریخ ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۴

دارایی‌ها	یادداشت	۱۳۹۴/۱۲/۲۹ ریال	۱۳۹۳/۱۲/۲۹ ریال
دارایی‌های جاری:			
موجودی نقد	۴	۰	۰
سرمایه گذاریهای کوتاه مدت	۵	۰	۰
حسابها و اسناد دریافتنی تجاری	۶	۰	۰
سایر حسابها و اسناد دریافتنی	۷	۰	۰
طلب از شرکتهای گروه	۸	۰	۰
جاری شرکاء	۹	۰	۰
موجودی مواد و کالا	۱۰	۰	۰
سفارشات و پیش پرداخت ها	۱۱	۰	۰
داراییهای نگهداری شده برای فروش	۱۲	۰	۰
جمع داراییهای جاری		۰	۰
داراییهای غیر جاری:			
داراییهای ثابت مشهود	۱۳	۰	۰
داراییهای نامشهود	۱۴	۰	۰
سایر داراییها	۱۵	۰	۰
سرمایه گذاریهای بلند مدت	۱۶	۰	۰
سرمایه گذاری در املاک	۱۷	۰	۰
جمع داراییهای غیر جاری		۰	۰
جمع دارایی‌ها		۰	۰
حسابهای انتظامی			طرف حسابهای انتظامی

بدهیها و حقوق صاحبان سهام	یادداشت	۱۳۹۴/۱۲/۲۹ ریال	۱۳۹۳/۱۲/۲۹ ریال
بدهیهای جاری:			
حسابها و اسناد پرداختنی تجاری	۱۸	۰	۰
سایر حسابها و اسناد پرداختنی	۱۹	۰	۰
بدهی به شرکتهای گروه	۲۰	۰	۰
جاری شرکاء	۲۱	۰	۰
پیش دریافتها	۲۲	۰	۰
مالیات پرداختنی	۲۳	۰	۰
سود سهام پرداختنی	۲۴	۰	۰
تسهیلات مالی دریافتی	۲۵	۰	۰
بدهی های مرتبط با دارایی های نگهداری شده برای فروش	۱۲	۰	۰
ذخائر	۲۶	۰	۰
جمع بدهیهای جاری		۰	۰
بدهیهای غیر جاری :			
حسابها واسناد پرداختنی بلند مدت	۲۷	۰	۰
تسهیلات مالی دریافتی بلند مدت	۲۵	۰	۰
ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۲۸	۰	۰
جمع بدهیهای غیر جاری		۰	۰
جمع بدهیها		۰	۰
حقوق صاحبان سهام :			
سرمایه	۲۹		
افزایش سرمایه در جریان	۳۰		
اندوخته قانونی	۳۱		
سود (زیان) انباشته		۰	۰
جمع حقوق صاحبان سهام		۰	۰
جمع بدهیها و حقوق صاحبان سهام		۰	۰

یاداشتهای توضیحی همراه، جزء جدایی ناپذیر صورت‌های مالی است

صورت سود و زیان(صورت عملکرد مالی)

درآمد: افزایش ناخالص در حقوق صاحبان سرمایه به جز آورده صاحبان سرمایه

هزینه: کاهش ناخالص در حقوق صاحبان سرمایه به جز ستانده صاحبان سرمایه

معادله حسابداری

دارایی	=	بدهی	+	حقوق صاحبان سرمایه

سود(زیان) انباشته + سرمایه مالکان

سود(زیان) سال‌های قبل+سود(زیان) جاری

سودهای تقسیم نشده+هزینه دوره-درآمد دوره

نمونه صورت سود و زیان – به همراه گردش سود(زیان) انباشته

شرکت نمونه

صورت سود و زیان

برای دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۴

	یادداشت	۱۳۹۴ ریال	۱۳۹۴ ریال	۱۳۹۳ ریال
فروش خالص ودرآمد ارائه خدمات	۳۲		۰	۰
بهای تمام شده کالای فروش رفته و خدمات ارائه شده	۳۳		۰	۰
سود ناخالص			۰	۰
هزینه های فروش، اداری و عمومی	۳۴	۰		۰
خالص سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی	۳۵	۰		۰
			۰	۰
سود عملیاتی			۰	۰
هزینه های مالی	۳۶	۰		۰
خالص سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی	۳۷	۰		۰
			۰	۰
سود عملیات در حال تداوم قبل از مالیات			۰	۰
مالیات بر درآمد	۲۳			
سود خالص عملیات در حال تداوم			۰	۰
سود خالص(زیان) عملیات متوقف شده	۳۸		۰	۰
سود خالص			۰	۰
سود پایه هر سهم :	۳۹			
ناشی از عملیات درحال تداوم :				
عملیاتی		۰		
غیر عملیاتی		۰		
			۰	۰
ناشی ازعملیات متوقف شده				
سود پایه هر سهم			۰	۰

گردش حساب سود (زیان) انباشته

سود خالص			۰	۰
سود (زیان)انباشته در ابتدای سال				
تعدیلات سنواتی	۴۰	۰		۰
سود (زیان) انباشته در ابتدای سال- تعدیل شده		۰		۰
سود سهام مصوب				
افزایش سرمایه				
سود (زیان) قابل تخصیص			۰	۰
تخصیص سود :			۰	
اندوخته قانونی				
سود (زیان) انباشته در پایان سال			۰	۰

یاداشتهای توضیحی همراه، جزء جدایی ناپذیر صورت‌های مالی است

صورت سود و زیان جامع(صورت عملکرد مالی)

به عنوان یک صورت مالی اساسی، باید کل درآمدها و هزینه های شناسایی شده طی دوره را که قابل انتساب به صاحبان سرمایه است، به تفکیک اجزای تشکیل دهنده آن‌ها نشان دهد.

اقلام تشکیل دهنده صورت سود و زیان جامع

- سود و زیان خالص دوره طبق صورت سود و زیان؛
- درآمدها و هزینه های تحقق نیافته ناشی از تغییرات آن دسته از دارایی‌ها و بدهی‌هایی که بر مبنای مستمر اساساً به منظور قادر ساختن واحد تجاری به انجام عملیات نگهداری می شود.
- درآمدها و هزینه‌هایی که طبق رهنمودهای حسابداری به استناد قوانین آمره مستقیماً در حقوق صاحبان سرمایه منظور می‌شود.
- تعدیلات سنواتی(شامل اصلاح اشتباهات اساسی و آثار انباشته تغییر در رویه‌های حسابداری).

نمونه صورت سود و زیان جامع

شرکت نمونه

صورت سود و زیان جامع

برای سال مالی منتهی به ۱۳*۴/۱۲/۲۹

		ریال
تحقق یافته	سود خالص	**
تحقق نیافته	مازاد تحقق نیافته ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت	(**)
	سود(زیان) تحقق نیافته سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت	**
	سود جامع سال	**
	تعدیلات سنواتی	**
	سود جامع شناسایی شده از تاریخ گزارشگری دوره مالی قبل	**

صورت جریان وجوه نقد(انعطاف پذیری مالی)

عبارتست از افزایش یا کاهش در مبلغ وجه نقد ناشی از معاملات با اشخاص حقیقی یا حقوقی مستقل از شخصیت حقوقی واحد تجاری و ناشی از سایر رویدادها.

طبقه‌بندی جریان‌های نقدی

صورت جریان وجوه نقد باید منعکس کننده جریان‌های نقدی طی دوره تحت ۵ سرفصل اصلی به ترتیب زیر باشد:

- فعالیت‌های عملیاتی
- بازده سرمایه گذاری‌ها و سود پرداختی بابت تأمین مالی
- مالیات بر درآمد
- فعالیت‌های سرمایه‌گذاری
- فعالیت‌های تأمین مالی

مطابق پیش نویس اصلاحی استاندارد شماره۲ با عنوان صورت جریان وجوه نقد، ۵ سرفصل عنوان شده به۳ سرفصل اصلی فعالیت‌های عملیاتی، فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های تأمین مالی طبقه‌بندی می‌شوند.

نمونه صورت جریان وجوه نقد

شرکت نمونه

صورت سود و زیان

برای دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۴

	یادداشت	۱۳۹۴ ریال	۱۳۹۴ ریال	۱۳۹۳ ریال
فعالیتهای عملیاتی:	۴۱	۰	۰	
جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی				
بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تامین مالی:				
سود دریافتی بابت سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت				
سود دریافتی بابت سپرده های سرمایه گذاری بلند مدت				
سود سهام دریافتی				
سود پرداختی بابت تسهیلات مالی				
سود سهام پرداختی				
جریان خالص ورود (خروج) وجه نقد ناشی از بازده سرمایه گذاریها وسود پرداختی بابت تامین مالی		۰	۰	
مالیات بر درآمد:				
مالیات بر درآمد پرداختی				
فعالیتهای سرمایه گذاری:				
وجوه پرداختی جهت خرید داراییهای ثابت مشهود				
وجوه پرداختی بابت تحصیل سرمایه گذاریهای بلند مدت				
وجوه پرداختی بابت سرمایه گذاری در املاک				
وجوه حاصل از فروش داراییهای ثابت مشهود				
وجوه حاصل از فروش سرمایه گذاریهای کوتاه مدت				
وجوه نقدی غیر متبرقه – خسارت دریافتی از بیمه	–			
جریان خالص خروج وجه نقد ناشی از فعالیتهای سرمایه گذاری		۰	۰	
جریان خالص ورود (خروج) وجه نقد قبل از فعالیتهای تامین مالی		۰	۰	
فعالیتهای تامین مالی:				
وجوه حاصل از افزایش سرمایه				
دریافت تسهیلات مالی				
باز پرداخت اصل تسهیلات مالی دریافتی				
جریان خالص ورود (خروج) وجه نقد ناشی از فعالیتهای تامین مالی		۰	۰	
خالص افزایش (کاهش) در وجه نقد		۰	۰	
مانده وجه نقد در ابتدای سال				
تاثیر تغییرات نرخ ارز				
مانده وجه نقد در پایان سال		۰	۰	
مبادلات غیر نقدی		۴۱	۰	۰

یاداشتهای توضیحی همراه، جزء جدایی ناپذیر صورت‌های مالی است

ارتباط بین صورت‌های مالی

صورت‌های مالی اساسی با یکدیگر ارتباط ذاتی دارند، زیرا همگی جنبه‌های عملیات و رویدادهای مالی یگانه‌ای را گزارش می‌دهند؛ همچنین لازم به یادآوری است که اگرچه هر یک از صورت‌های مالی اطلاعات متفاوتی را ارائه می‌کنند، اما امکان دارد، نیازهای اطلاعاتی تمامی استفاده‌کنندگان را تامین ننماید.

ترازنامه	
دارایی‌ها: موجودی نقد	بدهی:
	حقوق صاحبان سرمایه: سرمایه سود(زیان) انباشته

صورت جریان وجوه نقد
خالص جریانات نقدی طی دوره
جریانات نقدی ابتدای دوره
موجودی نقد پایان دوره

صورت سود و زیان
درآمد
(هزینه)
سود(زیان) دوره

صورت سود وزیان

سال مالی منتهی به 138/12/29

فروش	280000	1
قیمت تمام شده کالای فروخته شده	(150000)	2
سود ناخالص	130000	
هزینه های عملیاتی:		
هزینه حقوق	50000	4
هزینه اجاره	36000	4
هزینه استهلاک	10000	
جمع هزینه های عملیاتی	96000	
سود خالص قبل از کسر مالیات	34000	
هزینه مالیات بر در آمد	(12000)	5
سود خالص	22000	

شرکت (الف)

صورت سود وزیان انباشته

برای سال مالی منتهی به 138/12/29

سود انباشته 1/1	0	
(+)سود خالص سال جاری	22000	
(-)سود سهام پرداختی	(5000)	7
سود انباشته 138/12/29	17000	B

صورت جریان وجوه نقد

سال مالی منتهی به 138/12/29 –طبق بیانیه شماره(2) استاندارد ایران

فعالیت عملیاتی		
وجوه دریافتی از مشتریان	100000	1
وجوه پرداختی بابت خرید کالا	(130000)	2
وجوه پرداختی به کارکنان	(46000)	3
وجوه پرداختی بابت اجاره	(54000)	4
جریان خالص خروج وجه نقدناشی از فعالیت عملیاتی	(130000)	
بازده سرمایه گذاریها و...		
وجوه پرداختی بابت سود سهام	(5000)	6
مالیات پرداختی		
وجوه پرداختی بابت مالیات	(12000)	
فعالیت سرمایه گذاری:		
خرید ماشین آلات	(80000)	
جریان خالص خروج وجه نقد ناشی از فعالیت سرمایه گذاری	(80000)	
فعالیت تامین مالی		
وجوه دریافتی بابت انتشار سهام	250000	
جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیت تامین مالی	250000	
خالص افزایش کاهش در وجه نقد	23000	
وجه نقد اول دوره مالی	0	
وجه نقد پایان دوره مالی	23000	

ترازنامه 138/12/29

دارایی جاری:		
وجوه نقد	23000	8
حسابهای دریافتنی	180000	
موجودی کالا	50000	
پیش پرداخت اجاره	18000	
جمع دارایی جاری		271000
دارایی ثابت:		
ماشین آلات	80000	
(-)استهلاک انباشته	10000	
جمع		70000
جمع دارائی ها		341000
بدهی جاری:		
حسابهای پرداختنی	70000	
حقوق پرداختنی	4000	
جمع		74000
حقوق صاحبان سهام:		
سهام عادی(50000سهم،ریال)	250000	
سود انباشته	17000	B
جمع حقوق صاحبان سهام		267000
جمع بدهی وسرمایه		341000

منبع: مثال بالا، بر اساس اطلاعات منتشر شده در فضای مجازی بوده و فاقد منبع مشخص است.

hdianatpey@gmail.com

ردیف	عناوین جزیی درس
۱	بخش اول: اصول و مفاهیم حسابداری و مدیریت مالی
۲	بخش دوم: آشنایی با صورت‌های مالی و رابطه آن‌ها با یکدیگر
۳	**بخش سوم: آشنایی با روش‌های تحلیل صورت‌های مالی**
۴	بخش چهارم: نسبت‌های مالی و تحلیل دوپونت
۵	بخش پنجم: استفاده از اکسل در تحلیل مالی
۶	بخش ششم:تحلیل صورت‌های مالی یک شرکت

hdianatpey@gmail.com

تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی

تجزیه و تحلیل مالی، فرآیند انتخاب، ارزیابی و تفسیر داده‌های مالی و سایر اطلاعات مربوط، به منظور ارزیابی شرایط فعلی و عملکرد آتی شرکت است.

منابع اصلی جهت تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی یک شرکت

- **گزارش‌های حسابرسان مستقل**(صورت‌های مالی، رعایت و عملیاتی)؛
- **گزارش‌های صورت‌های مالی دوره‌ای**؛
- **بودجه شرکت و تطبیق با عملکرد واقعی**؛
- **شرایط اقتصادی دنیا، صنعت و پیش‌بینی روند آتی**؛
- **گزارشات فعالیت هیات مدیره**(ماده ۲۳۲اصلاحیه ق.ت)؛
- **تحلیل سایت‌های تحلیلگر، اخبار و گزارش‌های پیرامون صنعت و شرکت**؛

پیش نیازهای تحلیل اطلاعات مالی

تحلیلگر باید قبل از شروع فرایند تجزیه و تحلیل مالی، اهداف خود را مشخص نماید. سوالات زیر در تعیین هدف به تحلیلگران کمک کند:

- هدف از تجزیه و تحلیل چیست؟ این تجزیه و تحلیل چه سوالاتی را پاسخ خواهد داد؟
- برای به انجام رساندن این هدف، چه سطح از جزئیات مورد نیاز خواهد بود؟
- چه اطلاعاتی برای تجزیه و تحلیل در دسترس است؟
- عوامل یا روابطی که تجزیه و تحلیل را تحت تاثیر قرار می‌دهد چیست؟
- محدودیت‌های تحلیل کدامند و تاثیر این محدودیت‌ها بر تجزیه و تحلیل چه میزان است؟

هنگامی که هدف تعریف شد، تحلیلگر می‌تواند تکنیک‌های مناسب برای تجزیه و تحلیل را انتخاب نمایید.

منبع: Financial Analysis Techniques-CFA Institute

چارچوب کلی تجزیه و تحلیل

مراحل	خروجی
۱. تعریف هدف و ساختار بر اساس تابع تحلیلگران، ورودی مشتری و دستورالعمل‌های سازمانی.	اهداف تعیین می‌شود. سوالات پاسخ داده شود. محتوای گزارش ارائه می‌شود. جدول زمانی و بودجه تهیه می‌شود.
۲. جمع آوری اطلاعات: صورت‌های مالی، دیگر اطلاعات مالی، صنعت / اطلاعات اقتصادی، بحث و گفتگو با مدیریت، تامین کنندگان، مشتریان و رقبا.	صورت‌های مالی سازمان. جداول مالی. پرسشنامه.
۳. پردازش اطلاعات	صورت‌های مالی تعدیل شده. اندازه‌گیری اظهارات . نسبت و نمودار. پیش بینی.
۴. تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات پردازش شده	ارزیابی نتایج تحلیل.
۵. برقراری ارتباط بین اطلاعات، نتیجه‌گیری و ارائه راهکار	گزارش دستیابی به پاسخ سوالات محله ۱. ارائه راهکار برای رسیدن به اهداف تحلیل و بررسی.
۶. پیگیری	به روز رسانی راهکارها.

منبع: Financial Analysis Techniques-CFA Institute

اشکال تجزیه و تحلیل‌های مالی

تجزیه و تحلیل بنیادی

بررسی علمی درباره عوامل اساسی تعیین‌کننده ارزش یک شرکت را تجزیه و تحلیل بنیادی می‌نامند. تحلیل‌گر بنیادی به بررسی دارایی‌ها، بدهی‌ها، فروش، ساختار بدهی، درآمد، محصول، سهم بازار، ارزیابی مدیریت بنگاه و مقایسه آن شرکت‌های مشابه می‌پردازد و در نهایت ارزش واقعی سهام را تخمین می‌زند.

تجزیه و تحلیل فنی(تحلیل تکنیکال)

روش پیش‌بینی تغییرات قیمت سهام که عبارت است از بررسی نمودارها و جدول‌های تغییرات قیمت سهام با این فرض که روند قیمت سهام تکرارشونده است. هدف بررسی رفتار سرمایه‌گذار و روند تغییرات قیمت است. به عبارتی دیگر، تحلیل فنی، مطالعه رفتارهای بازار با استفاده از نمودارها و با هدف پیش‌بینی آینده روند قیمت‌ها می‌باشد.

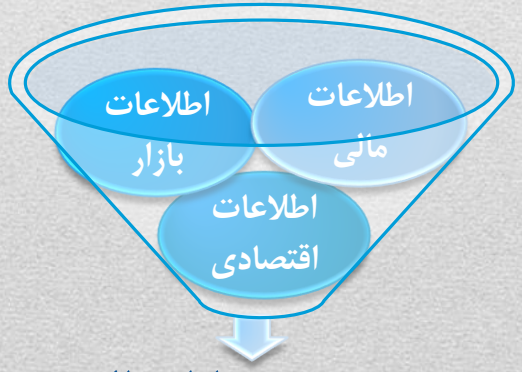

تجزیه و تحلیل مالی

روش‌های تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی

- تجزیه و تحلیل افقی
  - مقایسه‌ای
  - بررسی روند
- تجزیه و تحلیل هم‌مقیاس
- تجزیه و تحلیل عمودی
  - تجزیه و تحلیل با استفاده از نسبت‌های مالی
  - تجزیه و تحلیل بر مبنای مقیاس مشترک(استاندارد)

تجزیه و تحلیل افقی

فرآیند تجزیه وتحلیل افقی به شرح زیر است:

- بدست آوردن معیار مقایسه‌ای اقلام صورت‌های مالی در دوره‌های زمانی مشابه؛
- شناسائی تغییرات مساعد(نامساعد) در صورت‌های مالی؛
- تجزیه و تحلیل اقلام مساعد(نامساعد)؛

داراییها	یادداشت	۱۳x۵/۱۲/۲۹	۱۳x۴/۱۲/۲۹	تغییرات
		ریال	ریال	
داراییهای جاری				
موجودی نقد	۴	۷۹,۶۱۴,۷۰۴	۴۵۰,۳۹۳,۴۸۳	-۸۲.۳۲٪
حسابهای دریافتنی تجاری	۵	۴,۸۹۷,۰۲۴,۲۰۱	۳,۲۹۵,۰۲۷,۵۵۹	۴۸.۶۲٪
حسابهاواسناددریافتی غیرتجاری	۶	۱۱۷,۱۲۴,۲۰۰	۱۲۶,۵۲۴,۲۰۰	-۷.۴۳٪
موجودی کالا	۷	۲۶,۲۷۰,۷۵۵,۳۲۰	۱۵,۰۴۷,۸۳۵,۵۳۲	۷۴.۵۸٪
سفارشات وپیش پرداختها	۸	۶۶۰,۰۹۶,۵۸۱	۶۲۳,۹۱۳,۹۵۴	۵.۸۰٪
جمع داراییهای جاری		۳۲,۰۲۴,۶۱۵,۰۰۶	۱۹,۵۴۳,۶۹۴,۷۲۸	۶۳.۸۶٪
داراییهای غیرجاری				
داراییهای ثابت مشهود	۹	۴۵,۹۴۶,۴۴۷,۲۳۱	۵۲,۱۶۱,۳۷۱,۱۳۸	-۱۱.۹۱٪
سایرداراییها	۱۰	۷,۵۹۲,۱۶۸,۸۲۸	۷,۵۸۱,۸۸۱,۱۹۶	۰.۱۴٪
جمع داراییهای غیرجاری		۵۳,۵۳۸,۶۱۶,۰۵۹	۵۹,۷۴۳,۲۵۲,۳۳۴	-۱۰.۳۹٪
جمع		۸۵,۵۶۳,۲۳۱,۰۶۵	۷۹,۲۸۶,۹۴۷,۰۶۲	۷.۹۲٪

بدهیها وحقوق صاحبان سهام	یادداشت	۱۳x۵/۱۲/۲۹	۱۳x۴/۱۲/۲۹	تغییرات
		ریال	ریال	
بدهیهای جاری				
حسابهاواسنادپرداختنی تجاری	۱۱	۱۳,۸۸۵,۰۲۷,۷۷۲	۳,۷۹۴,۱۲۸,۲۹۵	۲۶۵.۹۶٪
حسابهای پرداختنی غیر تجاری	۱۲	۱۵,۵۸۹,۸۵۵,۶۵۱	۶,۶۲۵,۴۱۰,۵۰۹	۱۳۵.۳۰٪
ذخائر	۱۳	۱,۵۰۶,۷۵۴,۴۷۲	۱,۱۷۳,۵۱۳,۶۵۸	۲۸.۴۰٪
جمع بدهیهای جاری		۳۰,۹۸۱,۶۳۷,۸۹۵	۱۱,۵۹۳,۰۵۲,۴۶۲	۱۶۷.۲۴٪
بدهیهای غیرجاری				
تسهیلات دریافتنی	۱۴	۶۳,۹۵۰,۲۵۷,۷۹۰	۶۳,۱۵۶,۷۴۰,۴۲۷	۱.۲۶٪
جمع بدهیهای غیرجاری		۶۳,۹۵۰,۲۵۷,۷۹۰	۶۳,۱۵۶,۷۴۰,۴۲۷	۱.۲۶٪
جمع بدهیها		۹۴,۹۳۱,۸۹۵,۶۸۵	۷۴,۷۴۹,۷۹۲,۸۸۹	۲۷.۰۰٪
حقوق صاحبان سهام:				
سرمایه		۲۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۰.۰۰٪
سودوزیان انباشته		(۳۶,۳۶۸,۶۶۴,۶۲۰)	(۲۲,۴۶۲,۸۴۵,۸۲۷)	۶۱.۹۱٪
جمع حقوق صاحبان سهام		(۹,۳۶۸,۶۶۴,۶۲۰)	(۴,۵۳۷,۱۵۴,۱۷۳)	۱۰۶.۴۹٪
جمع		۸۵,۵۶۳,۲۳۱,۰۶۵	۷۹,۲۸۶,۹۴۷,۰۶۲	۷.۹۲٪

hdianatpey@gmail.com

تجزیه و تحلیل عمودی

فرآیند تجزیه وتحلیل عمودی به شرح زیر است:

- **مشخص کردن یک یا گروهی از اقلام صورت‌های مالی به عنوان عدد مبنا**(معمولا فروش در صورت حساب سود و زیان و کل دارایی‌ها در ترازنامه)؛
- **مقایسه سایر ارقام صورت‌های مالی با رقم مبنای مربوط؛**

	یادداشت	۱۳۸x/۱۲/۲۹	درصد به مبنا	۱۳۸x/۱۲/۲۹	درصد به مبنا
		ریال		ریال	
خالص فروش	۱۵	۲۷,۱۹۱,۴۸۳,۸۰۰	مبنا	۱۹,۷۳۳,۹۰۹,۰۰۰	مبنا
بهای تمام شده کالای فروش رفته	۱۶	(۱۸,۰۰۴,۰۹۱,۴۷۶)	۶۶.۲۱٪	(۱۳,۶۲۴,۶۵۷,۰۴۱)	۶۹.۰۴٪
سود(زیان)ناخالص		۹,۱۸۷,۳۹۲,۳۲۴	۳۳.۷۹٪	۶,۱۰۹,۲۵۱,۹۵۹	۳۰.۹۶٪
هزینه های اداری عمومی	۱۷	(۳,۳۷۹,۱۴۴,۷۱۶)	۱۲.۴۳٪	(۲,۸۴۲,۳۵۶,۲۷۱)	۱۴.۴۰٪
سود (زیان) عملیاتی		۵,۸۰۸,۲۴۷,۶۰۸	۲۱.۳۶٪	۳,۲۶۶,۸۹۵,۶۸۸	۱۶.۵۵٪
هزینه مالی	۱۸	(۴۴۰,۹۵۸,۰۳۰)	۱.۶۲٪	(۲,۵۲۴,۹۳۱,۳۲۴)	۱۲.۷۹٪
خالص سایر درآمدها وهزینه های غیرعملیاتی		۵۸,۶۵۴,۵۰۰	۰.۲۲٪	۳,۸۴۰,۰۱۸	۰.۰۲٪
سود خالص		۵,۴۲۵,۹۴۴,۰۷۸	۱۹.۹۵٪	۷۴۵,۸۰۴,۳۸۲	۳.۷۸٪

تجزیه و تحلیل هم مقیاس

این تجزیه و تحلیل به دوره‌های زمانی متعدد مربوط می‌شود؛ تجزیه و تحلیل هم مقیاس را می‌توان همزمان با تجزیه و تحلیل افقی یا عمودی بکار برد.

(ارقام به میلیون ریال)

	هم مقیاس – افقی							
					سال مبنا			
	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶
فروش خالص و درآمد حاصل از ارائه خدمات	۲۲۵,۷۳۸	۱۴۴,۷۴۸	۲۰۱,۷۳۴	۱۶۶,۵۵۹	۱۳۵.۵۳٪	۸۶.۹۰٪	۱۲۱.۱۲٪	۱۰۰.۰۰٪
بهای تمام شده کالای فروش رفته و خدمات	۱۴۱,۴۸۵	۱۲۵,۴۵۵	۱۴۴,۳۸۸	۱۴۴,۸۴۸	۹۷.۶۸٪	۸۶.۶۱٪	۹۹.۶۸٪	۱۰۰.۰۰٪
سود نا خالص	۸۴,۲۵۳	۱۹,۲۹۳	۵۷,۳۴۶	۲۱,۷۱۱	۳۸۸.۰۷٪	۸۸.۸۶٪	۲۶۴.۱۳٪	۱۰۰.۰۰٪
هزینه های فروش اداری وعمومی	۱۷,۳۴۸	۱۶,۸۹۸	۱۷,۳۴۰	۱۱,۹۶۸	۱۴۴.۹۵٪	۱۴۱.۱۹٪	۱۴۴.۸۹٪	۱۰۰.۰۰٪
خالص سایر درآمدها وهزینه های عملیاتی	(۳,۴۸۳)	۵,۲۵۳	۸,۲۵۷	۹,۳۵۰	۳۷.۲۵٪–	۵۶.۱۸٪	۸۸.۳۱٪	۱۰۰.۰۰٪
سود عملیاتی	۶۳,۴۲۲	۷,۶۴۸	۴۸,۲۶۳	۱۹,۰۹۳	۳۳۲.۱۷٪	۴۰.۰۶٪	۲۵۲.۷۸٪	۱۰۰.۰۰٪
هزینه های مالی	۲۸,۸۴۲	۲۰۶	۵۰,۱۲۸	۲۳,۶۳۸	۱۲۲.۰۲٪	۰.۸۷٪	۲۱۲.۰۷٪	۱۰۰.۰۰٪
خالص سایر درآمدها وهزینه های غیر عملیاتی	۶	(۷۴۴)	۲,۱۰۱	۵,۰۲۵	۰.۱۲٪	۱۴.۸۱٪–	۴۱.۸۱٪	۱۰۰.۰۰٪
سود قبل از مالیات	۳۴,۵۸۶	۶,۶۹۸	۲۳۶	۴۸۰	۷۲۰۵.۴۲٪	۱۳۹۵.۴۲٪	۴۹.۱۷٪	۱۰۰.۰۰٪
مالیات	۰	۰	۰	۰				
سود خالص	۳۴,۵۸۶	۶,۶۹۸	۲۳۶	۴۸۰	۷۲۰۵.۴۲٪	۱۳۹۵.۴۲٪	۴۹.۱۷٪	۱۰۰.۰۰٪

hdianatpey@gmail.com

ردیف	عناوین جزیی درس
۱	بخش اول: اصول و مفاهیم حسابداری و مدیریت مالی
۲	بخش دوم: آشنایی با صورت‌های مالی و رابطه آن‌ها با یکدیگر
۳	بخش سوم: آشنایی با روش‌های تحلیل صورت‌های مالی
۴	**بخش چهارم: نسبت‌های مالی و تحلیل دوپونت**
۵	بخش پنجم: استفاده از اکسل در تحلیل مالی
۶	بخش ششم:تحلیل صورت‌های مالی یک شرکت

hdianatpey@gmail.com

تجزیه و تحلیل با استفاده از نسبت‌های مالی

در استفاده از روابط بین اقلام صورت‌های مالی، برای ارزیابی وضعیت مالی و عملکرد یک شرکت بکار می‌رود.

نسبت‌های مالی

نسبت‌های سودآوری	نسبت‌های اهرمی	نسبت‌های نقدینگی	نسبت‌های فعالیت
مدیریت هزینه و کسب سود حاصل از فروش	توانایی ایفای تعهدات	توانایی مواجهه با تعهدات فوری	اثربخشی در ایجاد ارزش افزوده

نسبت‌های فعالیت

مجموعه‌ای از نسبت‌هایی هستند که کارایی مصرف و استفاده از دارایی‌های واحد تجاری را در کسب سود و درآمد نشان می‌دهند. نسبت‌های فعالیت، توان یک واحد تجاری را در استفاده از دارایی‌های جاری و غیرجاری نشان می‌دهد.

نسبت های کارائی / فعالیت

دوره گردش کالا	=	۳۶۵ / دفعات گردش کالا
دفعات گردش کالا	=	بهای تمام شده کالای فروش رفته / متوسط موجودی کالا
دوره وصول حسابهای دریافتنی	=	۳۶۵* متوسط حسابهای دریافتنی / فروش
دوره پرداخت حسابهای پرداختنی	=	۳۶۵* متوسط حسابهای پرداختنی / بهای تمام شده کالای فروش رفته
گردش دارائیهای ثابت	=	فروش خالص / دارائیهای ثابت
گردش کل دارائیها	=	فروش خالص / کل دارائیها

نسبت‌های نقدینگی

نشاندهنده ظرفیت واحد تجاری برای انجام تعهدات کوتاه‌مدت از محل دارایی‌های نقد شونده می‌باشد.

نسبتهای نقدینگی

نسبت جاری	=	دارایی‌های جاری / بدهیهای جاری
نسبت سریع	=	موجودی (کالا و مواد) - دارائیهای جاری / بدهیهای جاری

نسبت‌های سودآوری

هدف نهایی مدیریت حداکثر کردن ثروت سهامداران است؛ از این رو سود بهترین ابزار برای تعیین عملکرد مدیریت در دستیابی به هدف مزبور است.

نسبت سودآوری

حاشیه سود ناخالص	=	سود ناخالص / فروش خالص
حاشیه سود خالص	=	سود خالص / فروش خالص
حاشیه سود عملیاتی	=	سود عملیاتی / فروش خالص
نرخ برگشت دارائیها	=	سود خالص / کل دارائیها
نرخ برگشت حقوق صاحبان سهام	=	سود خالص / کل حقوق صاحبان سهام

نسبت‌های اهرمی

نسبت های اهرمی ریسک سرمایه‌گذاران و اعتبار دهندگان بلند مدت یک واحد تجاری را نشان می‌دهد، این نسبت‌ها همچنین اطلاعات مفیدی راجع به توان باز پرداخت بدهی های کوتاه‌مدت و بلندمدت شرکت در سررسید فراهم می‌آورند.

نسبتهای توان مالی

نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام	=	کل بدهی / کل حقوق صاحبان سهام
نسبت کل دارائیها به حقوق صاحبان سهام	=	کل دارائیها / کل حقوق صاحبان سهام
نسبت بدهی	=	کل بدهیها / کل دارایيها
نسبت سرمایه گذاری	=	بدهی های بلند مدت / حقوق صاحبان سهام +بدهیهای بلند مدت
نسبت پوشش بهره	=	سود عملیاتی / هزینه های بهره

hdianatpey@gmail.com

تجزیه و تحلیل نسبت‌ها به روش دوپونت

بازده حقوق صاحبان سهام را می‌توان به شرح زیر نیز محاسبه نمود:

$$\text{بازده حقوق صاحبان سهام} = \frac{\text{سود}}{\text{حقوق صاحبان سهام}} = \frac{\frac{\text{سود}}{\text{دارایی}}}{\frac{\text{حقوق صاحبان سهام}}{\text{دارایی}}} = \frac{\text{بازده دارایی}}{\frac{\text{دارایی} - \text{بدهی}}{\text{دارایی}}}$$

$$\text{بازده حقوق صاحبان سهام} = \frac{\text{بازده دارایی}}{1 - \text{نسبت بدهی}}$$

با توجه به رابطه دارایی از دو طریق می‌توان بازده حقوق صاحبان سهام را افزایش داد:

- **افزایش بازده دارایی**
- **افزایش نسبت بدهی** (در صورتی که نرخ بازده دارایی بیشتر از نرخ بهره بدهی باشد)

$$\text{بازده حقوق صاحبان سهام} = \frac{\text{نسبت سود به فروش} \times \text{گردش دارایی}}{1 - \text{نسبت بدهی}}$$

نسبت‌های فعالیت و تعیین چرخه‌های عملیاتی و وجه‌نقد

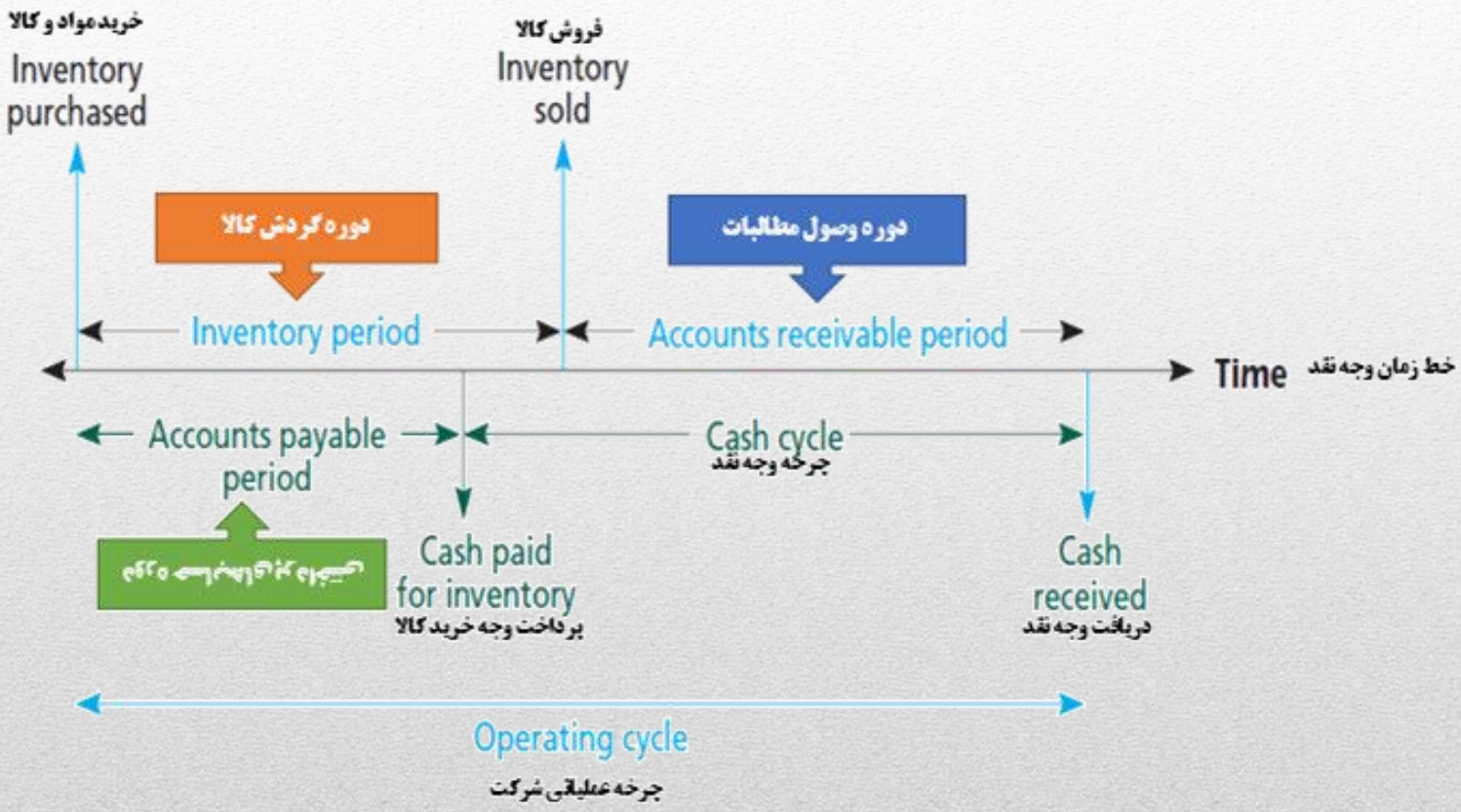

مثال:

(ارقام به میلیون ریال)

شرح	شرکت آلفا				شرکت بتا			
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
حسابها و اسناد دریافتنی تجاری	۴۸,۶۶۸,۵۵۳	۴۲,۱۵۳,۸۹۲	۴۶,۰۲۹,۴۹۴	۷۵,۸۷۲,۸۳۱	۲۲,۵۹۶,۸۰۸	۱۵,۱۲۹,۰۳۰	۲۱,۰۷۷,۳۴۶	۲۸,۹۹۲,۸۱۸
حسابها و اسناد پرداختنی تجاری	۲۴,۸۷۰,۴۱۰	۳۲,۱۸۸,۵۶۹	۵۲,۰۵۶,۴۱۹	۷۳,۰۶۶,۵۷۳	۱۵,۸۸۱,۵۵۵	۱۶,۶۹۲,۱۱۵	۱۸,۲۲۲,۱۲۱	۱۹,۰۱۰,۴۳۶
موجودی کالا	۳۳,۸۹۳,۸۵۱	۳۵,۰۶۳,۳۸۹	۳۶,۵۴۶,۶۴۶	۳۴,۳۵۷,۵۳۲	۲۳,۲۵۱,۸۲۰	۲۳,۱۱۹,۲۶۸	۲۵,۵۲۱,۸۰۸	۲۴,۳۰۶,۴۲۶
فروش	۸۳,۴۰۸,۹۶۱	۱۱۲,۱۰۷,۵۸۲	۲۱۶,۱۳۳,۷۹۸	۱۹۶,۰۹۸,۵۲۹	۷۳,۲۸۲,۴۰۴	۷۸,۳۹۹,۷۹۵	۱۲۳,۱۵۳,۲۸۵	۱۱۱,۷۰۱,۹۲۵
بهای تمام شده کالای فروش رفته	۷۴,۰۸۵,۰۵۳	۹۶,۱۹۸,۴۳۱	۱۸۱,۳۱۷,۳۲۳	۱۷۵,۵۱۶,۶۵۷	۶۴,۶۳۷,۴۲۵	۶۹,۹۰۸,۱۶۶	۱۰۶,۱۷۱,۷۹۹	۹۵,۱۳۸,۴۸۵
متوسط مطالبات	۴۸,۳۱۹,۴۹۷	۴۵,۴۱۱,۲۲۳	۴۴,۰۹۱,۶۹۳	۶۰,۹۵۱,۱۶۳	۲۴,۳۳۱,۲۰۳	۱۸,۸۶۲,۹۱۹	۱۸,۱۰۳,۱۸۸	۲۵,۰۳۵,۰۸۲
متوسط حسابهای پرداختنی	۲۸,۷۳۷,۲۶۳	۲۸,۵۲۹,۴۹۰	۴۲,۱۲۲,۴۹۴	۶۲,۵۶۱,۴۹۶	۱۷,۶۶۳,۳۵۸	۱۶,۲۸۶,۸۳۵	۱۷,۴۵۷,۱۱۸	۱۸,۶۱۶,۲۷۹
متوسط موجودی کالا	۳۰,۳۲۹,۵۶۵	۳۴,۴۷۸,۶۲۰	۳۵,۸۰۵,۰۱۸	۳۵,۴۵۲,۰۸۹	۲۲,۷۱۷,۲۹۷	۲۳,۱۸۵,۵۴۴	۲۴,۳۲۰,۵۳۸	۲۴,۹۱۴,۱۱۷
دوره وصول مطالبات(روز)	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟
دوره گردش کالا(روز)	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟
دوره گردش حساب‌های پرداختنی(روز)	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟
چرخه عملیات(روز)	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟
چرخه وجه نقد(روز)	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟	؟

گردش مطالبات	۸۳.۴۰۸.۹۶۱ / ۴۸.۳۱۹.۴۹۷	= ۱/۷۳ دفعه	**دوره وصول مطالبات** ۳۶۵ / ۱/۷۳ = ۲۱۱ روز
گردش موجودی کالا	۷۴.۰۸۵.۰۵۳ / ۳۰.۳۲۹.۵۶۵	= ۲/۴۴ دفعه	**دوره گردش کالا** ۳۶۵ / ۲/۴۴ = ۱۴۹ روز
گردش حساب‌های پرداختنی	۷۴.۰۸۵.۰۵۳ / ۲۸.۷۳۷.۲۶۳	= ۲/۵۸ دفعه	**دوره گردش حساب‌های پرداختنی** ۳۶۵ / ۲/۵۸ = ۱۴۲ روز

چرخه عملیات روز ۳۶۱ =

دوره گردش حساب‌های پرداختنی روز ۱۴۲=

چرخه وجه نقد روز ۲۱۹ =

نتیجه

شرح	شرکت آلفا				شرکت بتا			
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
دوره وصول مطالبات(روز)	۲۱۱	۱۴۸	۷۴	۱۱۳	۱۲۱	۸۸	۵۴	۸۲
دوره گردش کالا(روز)	۱۴۹	۱۳۱	۷۲	۷۴	۱۲۸	۱۲۱	۸۴	۹۶
دوره گردش حساب‌های پرداختنی(روز)	۱۴۲	۱۰۸	۸۵	۱۳۰	۱۰۰	۸۵	۶۰	۷۱
چرخه عملیات(روز)	۳۶۱	۲۷۹	۱۴۷	۱۸۷	۲۴۹	۲۰۹	۱۳۷	۱۷۷
چرخه وجه نقد(روز)	۲۱۹	۱۷۰	۶۲	۵۷	۱۵۰	۱۲۴	۷۷	۱۰۶

چرخهٔ عملیاتی، بیان‌کنندهٔ گردش جریان‌های وجه نقد شرکت و عاملی مؤثر بر راهبرد نگه‌داشت وجه نقد به شمار می‌رود.

چرخهٔ وجه نقد، نشاندهنده مدیریت نگه‌داشت وجه نقد می‌باشد.

دوره وصول مطالبات

اصلاح سیاست‌های اعتباری

کاهش

دوره گردش کالا

اصلاح در عرضه محصولات

اصلاح فرایند توزیع کالا

کاهش

دوره حساب‌های پرداختنی

خریدهای اعتباری بلندمدت

افزایش

ردیف	عناوین جزیی درس
۱	بخش اول: اصول و مفاهیم حسابداری و مدیریت مالی
۲	بخش دوم: آشنایی با صورت‌های مالی و رابطه آن‌ها با یکدیگر
۳	بخش سوم: آشنایی با روش‌های تحلیل صورت‌های مالی
۴	بخش چهارم: نسبت‌های مالی و تحلیل دوپونت
۵	**بخش پنجم: استفاده از اکسل در تحلیل مالی**
۶	بخش ششم:تحلیل صورت‌های مالی یک شرکت

hdianatpey@gmail.com

شرکت تولیدی و صنعتی .....(سهامی خاص)

ترازنامه مقایسه ای

دارایی‌ها	۱۳۹۳/۱۲/۲۹	۱۳۹۲/۱۲/۲۹	۱۳۹۱/۱۲/۲۹	۱۳۹۰/۱۲/۲۹
	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
دارایی‌های جاری:				
موجودی نقد		۵۲۰	۱،۲۷۸	۵،۱۳۰
سرمایه گذاری کوتاه مدت			۰	۰
حسابها و اسناد دریافتنی	۷،۵۶۱		۱۱۰،۴۲۶	۶۰،۲۹۷
سایر حسابها و اسناد دریافتنی	۴۹،۸۹۳	[illegible]	۸۵،۲۷۴	۹۰،۳۸۳
موجودی مواد و کالا	۱۰،۲۵۳	۶،۲۳۸	۱۰،۸۲۴	۱۴،۷۲۵
سفارشات و پیش پرداخت‌ها	۲،۰۴۸	۷،۶۹۲	۲۵،۴۸۶	۴،۱۷۳
جمع دارایی‌های جاری	۱۹۱،۸۹۴	۱۳۰،۷۲۰	۲۳۳،۲۸۸	۱۷۴،۷۰۸
دارایی‌های غیر جاری:				
دارایی‌های ثابت مشهود	۲۰۱،۵۴۱	[illegible]	۲۱۴،۹۴۱	۲۱۹،۷۱۷
سرمایه گذاریهای بلند مدت			۸۰	۱۷۵
سایر دارایی‌ها		[illegible]	۸۶	۹۷،۳۲۳
جمع دارایی‌های غیر جاری	۶۱۸،۱۹۷	[illegible]		۳۱۷،۲۱۵
جمع دارایی‌ها	۸۱۰،۰۹۱	۷۱۳،۱۲۸	۵۳۴،۹۵۸	۴۹۱،۹۲۳

بدهیها و حقوق صاحبان سهام	۱۳۹۳/۱۲/۲۹	۱۳۹۲/۱۲/۲۹	۱۳۹۱/۱۲/۲۹	۱۳۹۰/۱۲/۲۹
	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
بدهیهای جاری:				
حسابها و اسناد پرداختنی تجاری	۷۳،۵۴۰	۷۳،۱۹۷	۶۹،۵۵۵	۳۰،۲۰۴
سایر حسابها و اسناد پرداختنی	۷۶،۲۳۱	۶۴،۳۹۴	۱۳،۶۹۸	۱۳،۷۹۸
پیش دریافتها	۰	۰	۲۶۱	۲۶۶
تسهیلات مالی دریافتنی	۴۴۷،۴۵۸	۳۶،۳۹۹	۲،۱۷۹	۱۲۸،۳۳۶
جاری شرکاء	۰	۰	۰	۰
ذخیره مالیات	۰	۰	۰	۷۵۰
جمع بدهیهای جاری	۵۹۷،۲۲۹	۱۷۳،۹۹۰	۸۵،۶۹۳	۱۷۳،۳۵۴
بدهیهای غیر جاری:				
تسهیلات مالی بلند مدت	۶۹،۵۶۰	۴۳۰،۷۲۲	۴۰۷،۸۶۰	۲۵۶،۹۵۵
حسابها و اسناد پرداختنی بلند مدت	۸۰،۰۰۰	۸۰،۰۰۰	۲۰،۰۰۰	۴۰،۰۰۰
ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۲،۲۷۸	۱،۹۷۸	۱،۶۶۷	۱،۴۵۷
جمع بدهیهای غیر جاری	۱۵۱،۸۳۸	۵۱۲،۷۰۰	۴۲۹،۵۲۷	۲۹۸،۴۱۲
جمع بدهیها	۷۴۹،۰۶۷	۶۸۶،۶۹۰	۵۱۵،۲۲۰	۴۷۱،۷۶۶
حقوق صاحبان سهام :				
سرمایه	۱۵،۰۰۰	۱۵،۰۰۰	۱۵،۰۰۰	۱۵،۰۰۰
اندوخته قانونی	۱،۱۶۶	۶۲۵	۲۹۰	۲۷۸
سود انباشته	۱۰،۲۷۲	۴،۱۱۶	۴،۲۱۲	۴،۳۹۹
سود سال جاری	۳۴،۵۸۶	۶،۶۹۷	۲۳۶	۴۸۰
سایر اندوخته ها				۰
تعدیلات				۰
جمع حقوق صاحبان سهام	۶۱،۰۲۴	۲۶،۴۳۸	۱۹،۷۳۸	۲۰،۱۵۷
جمع بدهیها و حقوق صاحبان سهام	۸۱۰،۰۹۱	۷۱۳،۱۲۸	۵۳۴،۹۵۸	۴۹۱،۹۲۳

Page 1

hdianatpey@gmail.com

شرکت تولیدی و صنعتی ...

ترازنامه ه

دارایی‌ها	۱۳۸۹/۱۲/۲۹	۱۳۸۸/۱۲/۲۹	۱۳۸۷/۱۲/۲۹	۱۳۸۶/۱۲/۲۹
	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
دارایی‌های جاری:				
موجودی نقد	۲،۱۲۹	۵۲۰	۱،۲۷۸	۵،۱۳۰
سرمایه گذاری کوتاه مدت	۰	۰	۰	۰
حسابها و اسناد دریافتنی تجاری	۱۲۷،۵۷۱	۴۴،۱۱۴	۱۱۰،۴۲۶	۶۰،۲۹۷
سایر حسابها و اسناد دریافتنی	۴۹،۸۹۳	۶۵،۱۵۶	۸۵،۲۷۴	۹۰،۳۸۳
موجودی مواد و کالا	۱۰،۲۵۳	۱۳،۲۳۸	۱۰،۸۲۴	۱۴،۷۲۵
سفارشات و پیش پرداختها	۲،۰۴۸	۷،۶۹۲	۲۵،۴۸۶	۴،۱۷۳
جمع داراییهای جاری	۱۹۱،۸۹۴	۱۳۰،۷۲۰	۲۳۳،۲۸۸	۱۷۴،۷۰۸

SUM | =SUM(C8:C13)

شرکت تولیدی و صنعتی .

ترازنامه

دارایی‌ها	۱۳۸۹/۱۲/۲۹	۱۳۸۸/۱۲/۲۹	۱۳۸۷/۱۲/۲۹	۱۳۸۶/۱۲/۲۹
	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
دارایی‌های جاری:				
موجودی نقد	۲،۱۲۹	۵۲۰	۱،۲۷۸	۵،۱۳۰
سرمایه گذاری کوتاه مدت	۰	۰	۰	۰
حسابها و اسناد دریافتنی تجاری	۱۲۷،۵۷۱	۴۴،۱۱۴	۱۱۰،۴۲۶	۶۰،۲۹۷
سایر حسابها و اسناد دریافتنی	۴۹،۸۹۳	۶۵،۱۵۶	۸۵،۲۷۴	۹۰،۳۸۳
موجودی مواد و کالا	۱۰،۲۵۳	۱۳،۲۳۸	۱۰،۸۲۴	۱۴،۷۲۵
سفارشات و پیش پرداختها	۲،۰۴۸	۷،۶۹۲	۲۵،۴۸۶	۴،۱۷۳
جمع داراییهای جاری	=SUM(C۸:C۱	۱۳۰،۷۲۰	۲۳۳،۲۸۸	۱۷۴،۷۰۸

گزارش تغییرات اقلام ترازنامه ای

شرکت تولیدی و صنعتی .....(سهامی خاص)

تاریخ تهیه:

تهیه کننده:

ردیف	شرح	۱۳۸۸/۱۲/۲۹						۱۳۸۷/۱۲/۲۹			۱۳۸۶/۱۲/۲۹	
		مانده	٪نسبت به کل	٪تغییرات نسبت به سال قبل		مانده	٪نسبت به کل	٪تغییرات نسبت به سال قبل	مانده	٪نسبت به کل
۱	موجودی نقد	[illegible]	۰,۲۶٪	۳۰۹,۳۲		۱.۲۷۸	۰,۲۴٪	۷۵,۰۹-	۵.۱۳۰	۱,۰۴٪
۲	حسابها و اسناد دریافتنی تجاری	[illegible]	۱۵,۷۵٪	۱۸۹,۱۸		۱۱۰.۴۲۶	۲۰,۶۴٪	۸۳,۱۴	۶۰.۲۹۷	۱۲,۲۶٪
۳	سایر حسابها و اسناد دریافتنی	[illegible]	۶,۱۶٪	۲۳,۴۳-		۸۵.۲۷۴	۱۵,۹۴٪	۵,۶۵-	۹۰.۳۸۳	۱۸,۳۷٪
۴	موجودی مواد و کالا	[illegible]	۱,۲۷	۲۲,۵۵-		۱۰.۸۲۴	۲,۰۲٪	۲۶,۴۹-	۱۴.۷۲۵	۲,۹۹٪
۵	سفارشات و پیش پرداختها	[illegible]	[illegible]	۷۳,۳۷-		۲۵.۴۸۶	۴,۷۶٪	۵۱۰,۷۴	۴.۱۷۳	۰,۸۵٪
۶	داراییهای ثابت مشهود	[illegible]	[illegible]	[illegible]	۴	۲۱۴.۹۴۱	۴۰,۱۸٪	۲,۱۷-	۲۱۹.۷۱۷	۴۴,۶۶٪
۷	سرمایه گذاریهای بلند مدت					۸۰	۰,۰۱٪	۵۴,۲۹-	۱۷۵	۰,۰۴٪
۸	سایر داراییها					۸۶.۶۴۹	۱۶,۲۰٪	۱۰,۹۷-	۹۷.۳۲۳	۱۹,۷۸٪
۹	حسابها و اسناد پرداختنی تجاری	۷۳.۵۴۰	[illegible]	[illegible]		۶۹.۵۵۵	۱۳,۵۰٪	۱۳۰,۲۸	۳۰.۲۰۴	۶,۴۰٪
۱۰	سایر حسابها و اسناد پرداختنی	۷۶.۲۳۱	۱۰,۱۸٪	۱۸,۳۸		۱۳.۶۹۸	۲,۶۶٪	۰,۷۲-	۱۳.۷۹۸	۲,۹۲٪
۱۱	پیش دریافتها	۰	۰,۰۰٪			۲۶۱	۰,۰۵٪	۱,۸۸-	۲۶۶	۰,۰۶٪
۱۲	تسهیلات مالی دریافتی	۴۴۷.۴۵۸	۵۹,۷۴٪	۱.۱۲۹,۳۱		۲.۱۷۹	۰,۴۲٪	۹۸,۳۰-	۱۲۸.۳۳۶	۲۷,۲۰٪
۱۳	ذخیره مالیات	۰	۰,۰۰٪			۰	۰,۰۰٪	۱۰۰,۰۰-	۷۵۰	۰,۱۶٪
۱۴	تسهیلات مالی بلند مدت	۶۹.۵۶۰	۹,۲۹٪	۸۳,۸۵-		۴۰۷.۸۶۰	۷۹,۱۶٪	۵۸,۷۳	۲۵۶.۹۵۵	۵۴,۴۷٪
۱۵	حسابها و اسناد پرداختنی بلند مدت	۸۰.۰۰۰	۱۰,۶۸٪	۰,۰۰		۲۰.۰۰۰	۳,۸۸٪	۵۰,۰۰-	۴۰.۰۰۰	۸,۴۸٪
۱۶	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۲.۲۷۸	۰,۳۰٪	۱۵,۱۷		۱.۶۶۷	۰,۳۲٪	۱۴,۴۱	۱.۴۵۷	۰,۳۱٪
۱۷	سرمایه	۱۵.۰۰۰	۲۴,۵۸٪	۰,۰۰		۱۵.۰۰۰	۷۶,۰۰٪	۰,۰۰	۱۵.۰۰۰	۷۴,۴۲٪
۱۸	اندوخته قانونی	۱.۱۶۶	۱,۹۱٪	۸۶,۵۶		۲۹۰	۱,۴۷٪	۴,۳۲	۲۷۸	۱,۳۸٪
۱۹	سود انباشته	۱۰.۲۷۲	۱۶,۸۳٪	۱۴۹,۵۶		۴.۲۱۲	۲۱,۳۴٪	۴,۲۵-	۴.۳۹۹	۲۱,۸۳٪
۲۰	سود سال جاری	۳۴.۵۸۶	۵۶,۶۸٪	۴۱۶,۴۴		۲۳۶	۱,۲۰٪	۵۰,۸۳-	۴۸۰	۲,۳۸٪
	جمع داراییها -۱ الی ۸	۸۱۰.۰۹۱				۵۳۴.۹۵۸			۴۹۱.۹۲۳	
	جمع بدهیها - ۹ الی ۱۶	۷۴۹.۰۶۷				۵۱۵.۲۲۰			۴۷۱.۷۶۶	
	جمع حقوق صاحبان سهام - ۱۷ الی ۲۰	۶۱.۰۲۴				۱۹.۷۳۸			۲۰.۱۵۷	

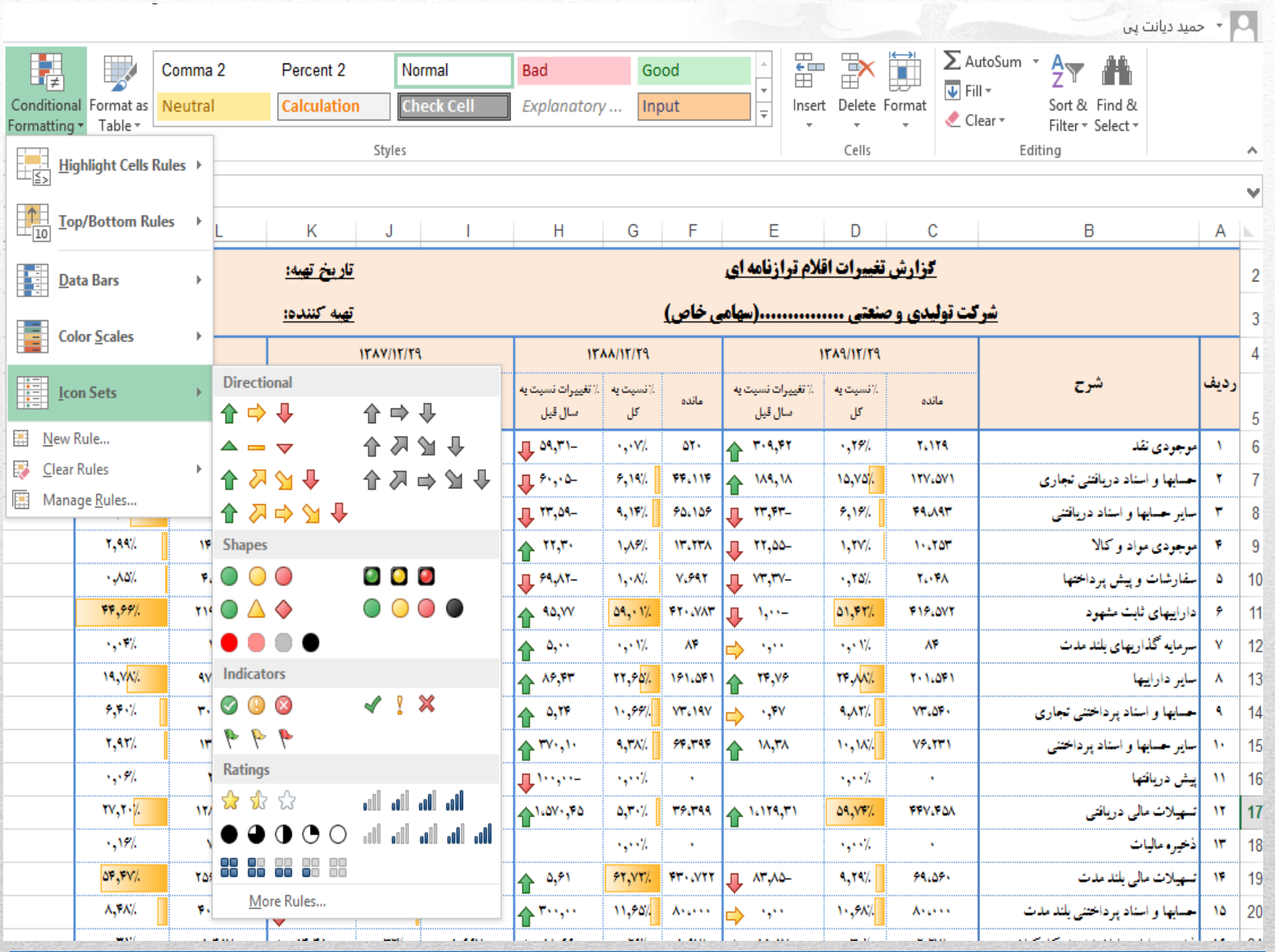

hdianatpey@gmail.com

شرکت تولیدی و صنعتی .....(سهامی خاص)

صورت سود وزیان مقایسه ای

(ارقام به میلیون ریال)

	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰
فروش خالص و درآمد حاصل از ارائه خدمات	۲۲۵.۷۳۸	۱۴۴.۷۴۸	۲۰۱.۷۳۴	۱۶۶.۵۵۹
بهای تمام شده کالای فروش رفته و خدمات	۱۴۱,۴۸۵	۱۲۵,۴۵۵	۱۴۴,۳۸۸	۱۴۴,۸۴۸
سود نا خالص	۸۴.۲۵۳	۱۹.۲۹۳	۵۷.۳۴۶	۲۱.۷۱۱
هزینه های فروش اداری وعمومی	۱۷,۳۴۸	۱۶,۸۹۸	۱۷,۳۴۰	۱۱,۹۶۸
خالص سایر درآمدها وهزینه های عملیاتی	(۳.۴۸۳)	۵.۲۵۳	۸.۲۵۷	۹.۳۵۰
سود عملیاتی	۶۳.۴۲۲	۷.۶۴۸	۴۸.۲۶۳	۱۹.۰۹۳
هزینه های مالی	۲۸,۸۴۲	۲۰۶	۵۰,۱۲۸	۲۳,۶۳۸
خالص سایر درآمدها وهزینه های غیر عملیاتی	۶	(۷۴۴)	۲.۱۰۱	۵.۰۲۵
سود قبل از مالیات	۳۴.۵۸۶	۶.۶۹۸	۲۳۶	۴۸۰
مالیات	۰	۰	۰	۰
سود خالص	۳۴.۵۸۶	۶.۶۹۸	۲۳۶	۴۸۰

گزارش تغییرات اقلام سود وزیانی

شرکت تولیدی و صنعتی .....(سهامی خاص)

تاریخ تهیه:

تهیه کننده:

(ارقام به میلیون ریال)

ردیف	شرح	۱۳۹۳			۱۳۹۲			۱۳۹۱			۱۳۹۰	
		مانده	٪نسبت به فروش	٪تغییرات نسبت به سال قبل	مانده	٪نسبت به فروش	٪تغییرات نسبت به سال قبل	مانده	٪نسبت به فروش	٪تغییرات نسبت به سال قبل	مانده	٪نسبت به فروش
۱	فروش خالص و درآمد حاصل از ارائه خدمات	۲۲۵،۷۳۸		۵۵,۹۵	۱۴۴،۷۴۸		-۲۸,۲۵	۲۰۱،۷۳۴		۲۱,۱۲	۱۶۶،۵۵۹	
۲	بهای تمام شده کالای فروش رفته و خدمات	۱۴۱،۴۸۵	۶۲,۶۸٪	۱۲,۷۸	۱۲۵،۴۵۵	۸۶,۶۷٪	-۱۳,۱۱	۱۴۴،۳۸۸	۷۱,۵۷٪	-۰,۳۲	۱۴۴،۸۴۸	۸۶,۹۶٪
۳	سود نا خالص	۸۴،۲۵۳	۳۷,۳۲٪	۳۳۶,۷۰	۱۹،۲۹۳	۱۳,۳۳٪	-۶۶,۳۶	۵۷،۳۴۶	۲۸,۴۳٪	۱۶۴,۱۳	۲۱،۷۱۱	۱۳,۰۴٪
۴	هزینه های فروش اداری وعمومی	۱۷،۳۴۸	۷,۶۹٪	۲,۶۶	۱۶،۸۹۸	۱۱,۶۷٪	-۲,۵۵	۱۷،۳۴۰	۸,۶۰٪	۴۴,۸۹	۱۱،۹۶۸	۷,۱۹٪
۵	خالص سایر درآمدها وهزینه های عملیاتی	-۳،۴۸۳	-۱,۵۴٪	-۱۶۶,۳۰	۵،۲۵۳	۳,۶۳٪	-۳۶,۳۸	۸،۲۵۷	۴,۰۹٪	-۱۱,۶۹	۹،۳۵۰	۵,۶۱٪
۶	سود عملیاتی	۶۳،۴۲۲	۲۸,۱۰٪	۷۲۹,۲۶	۷،۶۴۸	۵,۲۸٪	-۸۴,۱۵	۴۸،۲۶۳	۲۳,۹۲٪	۱۵۲,۷۸	۱۹،۰۹۳	۱۱,۴۶٪
۷	هزینه های مالی	۲۸،۸۴۲	۱۲,۷۸٪	۱۳،۹۰۰,۹۷	۲۰۶	۰,۱۴٪	-۹۹,۵۹	۵۰،۱۲۸	۲۴,۸۵٪	۱۱۲,۰۷	۲۳،۶۳۸	۱۴,۱۹٪
۸	خالص سایر درآمدها وهزینه های غیر عملیاتی	۶	۰,۰۰٪	-۱۰۰,۸۱	-۷۴۴	-۰,۵۱٪	-۱۳۵,۴۱	۲،۱۰۱	۱,۰۴٪	-۵۸,۱۹	۵،۰۲۵	۳,۰۳٪
۹	سود خالص	۳۴،۵۸۶	۱۵,۳۲٪	۴۱۶,۳۶	۶،۶۹۸	۴,۶۳٪	۲،۷۳۸,۱۴	۲۳۶	۰,۱۲٪	-۵۰,۸۳	۴۸۰	۰,۲۹٪

تجزیه وتحلیل صورتهای مالی ۴ ساله

شرکت تولیدی و صنعتی ..... (سهامی خاص)

تاریخ تهیه:

تهیه کننده:

نسبتهای نقدینگی	نسبت جاری	=	دارایهای جاری / بدهیهای جاری	۱.۰۱	۲.۷۲	۰.۷۵	۰.۳۲	۱.۲۰
	نسبت سریع	=	موجودی (کالا و مواد) – دارائیهای جاری / بدهیهای جاری	۰.۹۲	۲.۶۰	۰.۶۸	۰.۳۰	۱.۱۲
				۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	میانگین۴ساله

نسبتهای نقدینگی : نشاندهنده ظرفیت واحد انتفاعی برای انجام تعهدات کوتاه مدت از محل دارایهای نقدی می باشد .

الف) نسبت جاری : نسبت دارایهای جاری به بدهیهای جاری می باشد .که توان واحد انتفاعی را برای انجام تعهدات کوتاه مدت از محل دارایهای جاری نشان میدهد. پایین بودن نسبت جاری نشاندهنده این امر است که واحد انتفاعی برای انجام تعهدات کوتاه مدت خود با مشکل مواجه خواهد شد . با توجه به اختلاف این نسبت با متوسط صنعت و نسبت مطلوب ،شرکت باید در جهت تبدیل وامهای کوتاه مدت خود به وامهای بلند مدت حرکت کند .

ب) نسبت سریع یا نسبت آنی : توان واحد انتفاعی را برای انجام تعهدات کوتاه مدت از محل دارایهای نقدی نشان میدهد. بدلیل قابلیت کمتر تبدیل موجودی مواد و کالا به وجه نقد ، موجودیها در محاسبه این نسبت داخل نمی شوند. این اختلاف زیاد با صنعت در اثر انبارش بیش از حد موجودی انبار است. در این راستا نیازمند یک سیستم برنامه ریزی مصرف و خرید مواداست تا بتواند بهترین زمان خرید را تعیین کند که موجب کمترین زمان انبارش و خواب سرمایه گردد .

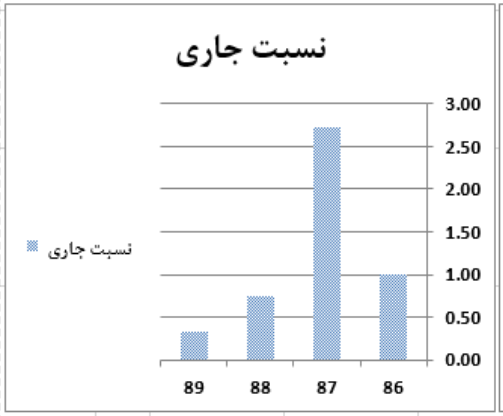

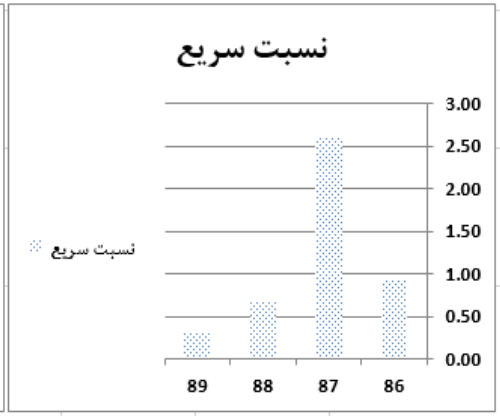

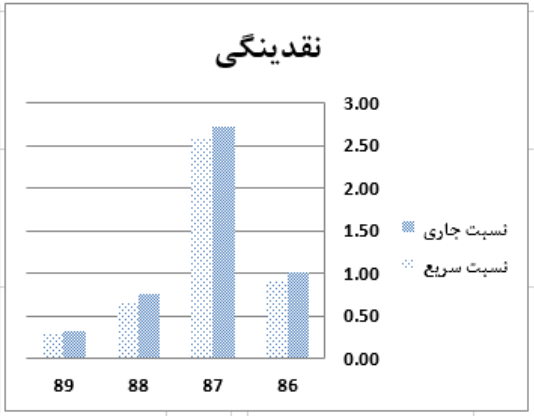

تجزیه و تحلیل

S14!ترازنامه/I14!ترازنامه= (2)

تجزیه وتحلیل صورتهای مالی ۴ ساله

شرکت تولیدی و صنعتی ..... (سهامی خاص)

تاریخ تهیه:

تهیه کننده:

		۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	میانگین۴ساله
نسبتهای نقدینگی	نسبت جاری = دارایی‌های جاری / بدهی‌های جاری	=I14/ترازنامه (1)	۲.۷۲	۰.۷۵	۰.۳۲	۱.۲۰
	نسبت سریع = موجودی (کالا و مواد) - دارائیهای جاری / بدهی‌های جاری	۰.۹۲	۲.۶۰	۰.۶۸	۰.۳۰	۱.۱۲

ترازنامه

شرکت تولیدی و صنعتی .....(سهامی خاص)

ترازنامه مقایسه ای

دارایی‌ها	۱۳۹۳/۱۲/۲۹	۱۳۹۲/۱۲/۲۹	۱۳۹۱/۱۲/۲۹	۱۳۹۰/۱۲/۲۹	بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام	۱۳۹۳/۱۲/۲۹	۱۳۹۲/۱۲/۲۹	۱۳۹۱/۱۲/۲۹	۱۳۹۰/۱۲/۲۹
	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال		میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
دارایی‌های جاری:					بدهی‌های جاری:				
موجودی نقد	۲.۱۲۹	۵۲۰	۱.۲۷۸	۵.۱۳۰	حسابها و اسناد پرداختنی تجاری	۷۳.۵۴۰	۷۳.۱۹۷	۶۹.۵۵۵	۳۰.۲۰۴
سرمایه گذاری کوتاه مدت	۰	۰	۰	۰	سایر حسابها و اسناد پرداختنی	۷۶.۲۳۱	۶۴.۳۹۴	۱۳.۶۹۸	۱۳.۷۹۸
حسابها و اسناد دریافتنی تجاری	۱۲۷.۵۷۱	۴۴.۱۱۴	۱۱۰.۴۲۶	۶۰.۲۹۷	پیش دریافتها	۰	۰	۲۶۱	۲۶۶
سایر حسابها و اسناد دریافتنی	۴۹.۸۹۳	۶۵.۱۵۶	۸۵.۲۷۴	۹۰.۳۸۳	تسهیلات مالی دریافتی	۴۴۷.۴۵۸	۳۶.۳۹۹	۲.۱۷۹	۱۲۸.۳۳۶
موجودی مواد و کالا	۱۰.۲۵۳	۱۳.۲۳۸	۱۰.۸۲۴	۱۴.۷۲۵	جاری شرکاء	۰	۰	۰	۰
سفارشات و پیش پرداختها	۲.۰۴۸	۷.۶۹۲	۲۵.۴۸۶	۴.۱۷۳	ذخیره مالیات	۰	۰	۰	۷۵۰
جمع داراییهای جاری	۱۹۱.۸۹۴	۱۳۰.۷۲۰	۲۳۳.۲۸۸ (3)	۱۷۴.۷۰۸	جمع بدهیهای جاری	۵۹۷.۲۲۹	۱۷۳.۹۹۰	۸۵.۶۹۳	۱۷۲.۳۵۴ (4)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
نسبت های کارائی / فعالیت						۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹		میانگین ۴ساله	18
	نسبت دوره گردش کالا	=		۳۶۵ / دفعات گردش کالا		۹.۱٤	۱٤.۲۲	۱۶.۲۷	۱٤.٤۰		۱۳.۵۰	19–20
	دفعات گردش کالا	=		بهای تمام شده کالای فروش رفته / متوسط موجودی کالا		۳۹.۹۳	۲۵.۶۷	۲۲.٤٤	۲۵.۳۶		۲۸.۳۵	22–23
	دوره وصول حسابهای دریافتنی	=	۳۶۵*	حسابهای دریافتنی / فروش		۱۳۲.۱٤	۱۹۹.۸۰	۱۱۱.۲٤	۲۰۶.۲۷		۱۶۲.۳۶	25–26
	دوره پرداخت حسابهای پرداختنی	=	۳۶۵*	حسابهای پرداختنی / بهای تمام شده کالای فروش رفته		۷۶.۱۱	۱۷۵.۸۳	۲۱۲.۹۶	۱۸۹.۷۲		۱۶۳.۶۵	28–29
	گردش دارائیهای ثابت	=		فروش خالص / دارائیهای ثابت		۰.۷۶	۰.۹٤	۰.۳٤	۰.۵٤		۰.۶۵	31–32
	گردش کل دارائیها	=		فروش خالص / کل دارائیها		۰.۳٤	۰.۳۸	۰.۲۰	۰.۲۸		۰.۳۰	34–35

نسبتهای کارائی یا نسبتهای فعالیت : چگونگی بکارگیری دارائیهای واحد انتفاعی برای ایجاد درآمد فروش را نشان میدهد . با بررسی این نسبتها میتوان فهمید که آیا سرمایه گذاری در دارایهای جاری و بلند مدت زیاد یا کم است .کم بودن بیش از اندازه سرمایه گذاری در دارایها نیز میتواند به معنای ارائه خدمات نامطلوب به مشتریان یا داشتن کارائی نامناسب در تولید محصولات باشد . 37

الف) تعداد ودفعات گردش موجودی کالا : نگهداری موجودی کالا اساسا به منظور جبران نوسانات تحویل کالا و جلوگیری از اتمام بی موقع آن انجام میگردد . دفعات کم گردش کالا به معنای سرمایه گذاری نسبتا زیاد در موجودی کالا است(در مقایسه با مبلغ فروش) و باعث حبس منابع مالی در موارد غیر مولد خواهد شد . سطح موجودی کالا را باید در حدی مطلوب نگه داشت تا نه باعث بکارگیری منابع مالی در موارد غیر مولد گردد و نه باعث از دست دادن مشتریان شود . نا مطلوب بودن این نسبت نیز متاثر از نبود سیستم منسجم برنامه ریزی خرید و انبار است . 38

ب) گردش حسابهای دریافتنی : معیاری برای سنجش مدت زمان لازم برای وصول مطالبات حاصل از فروش از مشتریان محسوب میشود . این نسبت سیاستهای اعتباری واحد انتفاعی را نیز منعکس میکند . 39

ج) گردش حسابهای پرداختنی : معیاری برای سنجش مدت زمان لازم برای پرداخت حسابهای پرداختنی حاصل از فعالیت واحد انتفاعی می باشد . 40

د) گردش داراییهای ثابت: این نسبت نشان دهنده میزان سرمایه گذاری در دارایهای ثابت را نشان میدهد . کم بودن بیش از حد این نسبت نشاندهنده بکارگیری دارایهای ثابت بیش ازحد لازم می باشد . 41

ه) گردش کل داراییها: این نسبت نشان دهنده چگونگی دارایهای بکار گرفته شده واحد انتفاعی درایجاد درآمد فروش می باشد . از این جهت ممکن است مطلوب این نسبت در ایران با سایر کشورها متفاوت باشد . 42

دوره پرداخت حسابهای پرداختنی
دوره پرداخت حسابهای پرداختنی
250.00
200.00
150.00
100.00
50.00
0.00
89 88 87 86
دوره وصول حسابهای دریافتنی
دوره وصول حسابهای دریافتنی
250.00
200.00
150.00
100.00
50.00
0.00
89 88 87 86
دفعات گردش موجودی
دفعات گردش موجودی
45.00
40.00
35.00
30.00
25.00
20.00
15.00
10.00
5.00
0.00
89 88 87 86
نسبت دوره گردش کالا
نسبت دوره گردش کالا
18.00
16.00
14.00
12.00
10.00
8.00
6.00
4.00
2.00
0.00
89 88 87 86
کارایی یا فعالیت
500.00
450.00
400.00
350.00
300.00
250.00
200.00
150.00
100.00
50.00
0.00
89 88 87 86
نسبت دوره گردش کالا
دفعات گردش موجودی
دوره وصول حسابهای دریافتنی
دوره پرداخت حسابهای پرداختنی
گردش دارایی ثابت
گردش کل داراییها
گردش کل داراییها
گردش کل داراییها
0.40
0.35
0.30
0.25
0.20
0.15
0.10
0.05
0.00
89 88 87 86
گردش دارایی ثابت
گردش دارایی ثابت
1.00
0.90
0.80
0.70
0.60
0.50
0.40
0.30
0.20
0.10
0.00
89 88 87 86

ردیف	عناوین جزیی درس
۱	بخش اول: اصول و مفاهیم حسابداری و مدیریت مالی
۲	بخش دوم: آشنایی با صورت‌های مالی و رابطه آن‌ها با یکدیگر
۳	بخش سوم: آشنایی با روش‌های تحلیل صورت‌های مالی
۴	بخش چهارم: نسبت‌های مالی و تحلیل دوپونت
۵	بخش پنجم: استفاده از اکسل در تحلیل مالی
۶	**بخش ششم:تحلیل صورت‌های مالی یک شرکت**

hdianatpey@gmail.com

جدول.تراز نامه شرکت فولاد مبارکه(ارقام به میلیون ریال): داراییها

دارائیها	1387/12/29	1386/12/29	1385/12/29	1384/12/29	1383/12/29
دارائیهای جاری:					
موجودی نقد	3,691,206	5,404,787	4,206,433	1,375,070	2,591,635
حسابها و اسناد دریافتنی	6,194,282	3,194,720	3,101,630	4,114,669	1,756,712
سایر حسابهای دریافتنی	722,373	609,116	390,867	5,234,636	1,694,233
موجودی مواد و کالا	17,522,678	10,659,991	7,197,189	843,485	4,105,229
سفارشات و پیش پرداختها	342,627	1,153,683	1,070,040	1,795,116	648,023
جمع دارائیهای جاری	28,473,166	21,022,297	15,966,159	13,362,976	10,795,832
دارائیهای غیرجاری:					
دارائیهای ثابت مشهود	18,729,660	19,407,476	18,138,838	15,012,917	14,834,987
دارائیهای نامشهود	279,492	285,862	295,960	71,223	56,118
سرمایه گذاری های بلندمدت	4,337,920	583,672	80,567	870,225	1,133,849
سایر دارائیها	928,837	913,927	1,172,731	0	0
جمع دارائیهای غیرجاری	24,275,909	21,190,937	19,688,096	15,954,365	16,024,954
مجموع داراییها	52,749,075	42,213,234	35,654,255	29,317,341	26,820,786

منبع: مثال بالا، بر اساس اطلاعات منتشر شده در فضای مجازی بوده و فاقد منبع مشخص است.

جدول.تراز نامه شرکت فولاد مبارکه(ارقام به میلیون ریال): بدهی ها و حقوق صاحبان سهام

بدهی و حقوق صاحبان سهام	1387/12/29	1386/12/29	1385/12/29	1384/12/29	1383/12/29
بدهیهای جاری:					
حسابهای پرداختنی تجاری	1,708,847	890,960	784,644	415,681	543,519
سایر حسابها و اسناد پرداختنی	1,678,880	1,752,957	4,026,596	4,989,477	3,757,398
پیش دریافتها	469,149	1,307,584	1,123,046	416,716	698,474
ذخیره مالیات	4,095,990	2,279,210	446,104	27,777	735,969
سود سهام پرداختنی	7,620,158	3,111,883	5,853,443	613,371	256,320
تسهیلات مالی دریافتی	3,298,254	1,650,160	1,122,080	364,585	857,335
جمع بدهیهای جاری	18,871,278	10,992,754	13,355,913	6,827,607	6,849,015
بدهی های غیرجاری:					
حسابهای پرداختنی بلندمدت	0	0	125,450	249,612	369,243
تسهیلات مالی دریافتی بلندمدت	1,498,916	2,089,399	2,026,184	2,191,155	2,622,198
ذخیره پس انداز کارکنان	232,308	194,351	157,400	126,622	112,956
ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	732,283	595,958	469,668	443,198	275,030
جمع بدهیهای غیرجاری	2,463,507	2,879,708	2,778,702	3,010,587	3,379,427
جمع بدهیها	21,334,785	13,872,462	16,134,615	9,838,194	10,228,442
حقوق صاحبان سهام:					
سرمایه ۱۵۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰ سهم ۱۰۰۰ ریالی	15,800,000	15,800,000	15,800,000	15,800,000	8,321,115
اندوخته قانونی	1,580,000	1,568,096	1,038,599	732,885	426,200
اندوخته سرمایه ای	446,262	446,262	446,262	2,946,262	7,544,945
سود انباشته	13,588,028	10,526,414	2,234,779	0	300,084
جمع حقوق صاحبان سهام	31,414,290	28,340,772	19,519,640	19,479,147	16,592,344
جمع بدهیها و حقوق صاحبان سهام	۵۲,۷۴۹,۰۷۵	42,213,234	35,654,255	29,317,341	26,820,786

hdianatpey@gmail.com

جدول.سود و زیان شرکت فولاد مبارکه(ارقام به میلیون ریال)

شرح	1387/12/29	1386/12/29	1385/12/29	1384/12/29	1383/12/29
درآمد حاصل از فروش محصولات	35,893,763	31,720,223	22,035,815	17,638,975	16,122,099
بهای تمام شده کالای فروش رفته	-17,435,150	-16,259,870	-12,658,639	-10,249,539	-8,076,960
سود ناخالص	۱۸،۴۵۸،۶۱۳	15,460,353	9,377,176	7,389,436	8,045,139
هزینه های فروش، اداری و عمومی	-1,754,037	-2,089,368	-1,846,609	-1,867,078	-1,336,088
خالص سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی	64,325	44,397	80,460	117,979	110,541
	-1,689,712	-2,044,971	-1,766,149	-1,749,099	-1,225,547
سود عملیاتی	16,768,901	13,415,382	7,611,027	5,640,337	6,819,592
هزینه های مالی	-451,444	-298,378	-179,068	-128,367	-165,810
خالص سایر درآمدها و هزینه های غیرعملیاتی	-2,428,538	198,519	-12,928	321,653	-223,006
	-2,879,982	-99,859	-191,996	193,286	-388,816
سود ناشی از فعالیتهای عادی قبل از مالیات	13,888,919	13,315,523	7,419,031	5,833,623	6,430,776
مالیات	-2,756,133	-2,725,581	-1,313,689	0	-1,193,826
سود خالص	11,132,786	10,589,942	6,105,342	5,833,623	5,236,950
تعداد سهام عادی	15,800,000,000	15,800,000,000	15,800,000,000	15,800,000,000	15,800,000,000
سود خالص هر سهم-ریال	705	670	386	369	331

جدول. سود وزیان انباشته فولاد مبارکه(ارقام به میلیون ریال)

شرح	1387/12/29	1386/12/29	1385/12/29	1384/12/29	1383/12/29
سود خالص	11,132,786	10,589,942	6,105,342	5,833,623	5,236,950
سود انباشته در ابتدای سال	10,526,414	2,435,723	3,493,573	0	0
تعدیلات سنواتی	-155,321	-200,944	-593,659	300,084	-419,699
سود، زیان، انباشته در ابتدای سال- تعدیل شده	10,371,096	2,234,779	2,899,914	300,084	-419,699
سود قابل تخصیص	21,503,882	12,824,721	9,005,256	6,133,707	4,817,251
تخصیص سود:					
اندوخته قانونی	-11,904	-529,497	-305,714	-306,685	-128,162
اندوخته سرمایه ای	-	-	-380,202	-2,880,202	-2,178,698
سود سهام	-7,900,000	-1,768,810	-3,113,371	-613,371	-256,320
بند (ح) تبصره یک قانون بودجه سال ۱۳۸۶	-3,950	-	-2,971,190	-233,449	-1,953,987
سود تخصیص داده شده طی سال	-7,915,854	-2,298,307	-6,770,477	-6,133,707	-4,517,167
سود انباشته در پایان سال	13,588,028	10,526,414	2,234,779	0	-300,084

جدول. صورت تطبیق سود عملیاتی و جریان نقد عملیاتی فولاد مبارکه(ارقام به میلیون ریال)

شرح	1387/12/29	1386/12/29	1385/12/29
سود عملیاتی	16,768,901	13,415,382	7,611,027
هزینه استهلاک دارائیهای ثابت مشهود	1,641,415	1,655,228	1,692,034
هزینه استهلاک دارائیهای ثابت نامشهود	6,000	10,500	-
خالص افزایش در ذخیره پایان خدمت کارکنان و پس انداز	174,282	163,241	112,394
افزایش در ذخیره کاهش ارزش سرمایه گذاریها	2,765,306	0	0
(افزایش) کاهش حسابهای دریافتنی عملیاتی	3112819-	-311,339	720,177
(افزایش) موجودی مواد و کالا	6862687-	-3,462,802	-1,955,393
(افزایش)کاهش سفارشات و پیش پرداختها	811,056	-83,643	456,839
(کاهش) در حسابهای پرداختنی عملیاتی	-585,996	-2,292,773	-130,936
(افزایش) پیش دریافت از مشتریان	-838,435	184,538	706,169
خالص سایر درآمدها و هزینه های غیرعملیاتی	-2,775,299	396,458	21,998
تعدیلات دارائیهای ثابت مشهود	15,866	-73,718	3,277
(افزایش) کاهش سایر دارائیها	18,860	258,804	-272,933
وجه نقد عملیاتی	7,988,730	9,859,876	8,964,653

جدول. صورت جریان نقد فولاد مبارکه(ارقام به میلیون ریال)

شرح	1387/12/29	1386/12/29	1385/12/29	1384/12/29	1383/12/29
فعالیتهای عملیاتی:					
جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی	7,988,730	9,859,876	8,964,653	4,055,836	3,958,444
بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تامین مالی:					
سود دریافتی بابت سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت	128,320	27,264	22,993	48,576	14,464
سود دریافتی بابت سپرده گذاری در سایر شرکتها	109,688	17,959	14,667	9,761	5,876
سود پرداختی بابت تسهیلات مالی	-297,889	-298,378	-179,068	-128,367	-164,421
سود فروش اعتباری به مشتریان	205,501	90,553	137,416	0	0
زیان ناشی از تاخیر تحویل محصول	-61,820	-21,702	-17,591	0	0
سود سهام پرداختی	-2,637,422	-4,510,370	-3,438,385	-1,851,702	-302,015
جریان خالص خروج وجه نقد ناشی از بازده سرمایه گذاریها و	-2,553,622	-4,694,674	-3,459,968	-1,921,732	-446,096
مالیات بردرآمد					
مالیات بردرآمد	-1,094,674	-892,474	-1,052,220	-1,027,701	-1,116,225
فعالیتهای سرمایه گذاری:					
وجوه پرداختی بابت افزایش دارائیهای ثابت مشهود	-980,932	-2,850,638	-1,964,279	-1,576,716	-1,591,949
وجوه پرداختی بابت افزایش دارائیهای نامشهود	-109	-403	-	5,150	36,563
وجه حاصل از فروش دارائیهای ثابت مشهود و نامشهود	16,230	3,509	2,522	2,296	-293,457
وجوه پرداختی جهت تحصیل سرمایه گذاری های بلندمدت	-6,097,603	-503,105	-9,334	0	0
جریان خالص (خروج) وجه نقد ناشی از فعالیتهای سرمایه گذاری	-7,062,414	-3,350,637	-1,971,091	-1,569,270	-1,848,843
جریان خالص ورود (خروج) وجه نقد قبل از فعالیتهای تامین مالی	-2,721,980	922,091	2,481,374	-462,867	547,280
فعالیتهای تامین مالی:					
دریافت تسهیلات مالی	3,381,000	2,000,000	1,180,000	94,023	1,744,845
بازپرداخت اصل تسهیلات مالی دریافتی	-2,323,389	-1,723,737	-830,011	-847,721	-1,160,970
جریان خالص ورود (خروج) وجه نقد ناشی از فعالیتهای تامین مالی	1,057,611	276,263	349,989	-753,698	583,875
خالص افزایش (کاهش) در وجه نقد	-1,664,369	1,198,354	2,831,363	-1,216,565	1,131,155
مانده وجه نقد در ابتدای سال	5,404,787	4,206,433	1,375,070	2,591,635	1,460,480
مانده وجه نقد در پایان سال	3,691,206	5,404,787	4,206,433	1,375,070	2,591,635

نمودار۳.گردش پول در شرکت

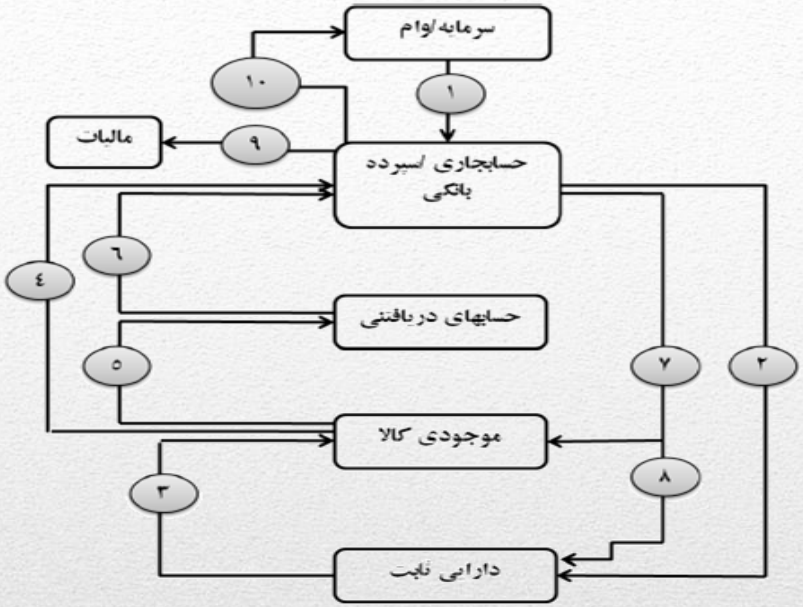

۱ تامین مالی داخلی (سهام) و خارجی(وام) برای شرکت
۲ سرمایه گذاری در دارایی ثابت(کارخانه) برای شروع تولید
۳ تولید کالا در کارخانه
۴ فروش نقدی کالا
۵ فروش نسیه (اعتباری)کالا
۶ دریافت نقدی از بدهکاران(حسابهای دریافتنی)
۷ سرمایه گذاری مجدد در موجودی کالا
۸ سرمایه گذاری مجدد در کارخانه و دارایی ثابت
۹ پرداخت مالیات فروش
۱۰ پرداخت سود به سهامداران و اصل و فرع وام

جدول ۲.نسبتهای نقدینگی فولاد مبارکه

نسبتهای متداول	1387	1386	1385	1384	1383	متوسط
نسبت جاری-مرتبه	1.51	1.91	1.20	1.96	1.58	1.63
نسبت آنی-مرتبه	0.56	0.84	0.58	1.57	0.88	0.89
سرمایه در گردش(میلیارد ریال)	9,601	10,029	2,610	6,535	3,946	6,544
درصد تغییر در سرمایه در گردش	-4%	284%	-60%	66%	-۴0%	71%
سرمایه در گردش به فروش	27%	32%	12%	37%	24%	26%

نسبت جاری طی ۵ سال گذشته بین ۱/۵ تا ۲ مرتبه بوده است. این نسبت نشان میدهد که نیمی از داراییهای جاری از محل بدهی جاری و مابقی از محل بدهی بلند مدت تامین شده است.نسبت ایده آل درحدود ۱ مرتبه است زیرا فرض میشود که دارایی جاری از محل بدهی جاری تامین میگردد.

نسبت آنی نشان میدهد که داراییهای جاری نقدی به چه میزان از محل بدهی های کوتاه مدت تامین شده است.

این نسبت نشان میدهد که بطور متوسط ۸۹٪ از بدهی های جاری برای تامین دارایی جاری بکار گرفته شده است.نوسان شدید این نسبت (MIN و MAX) نشان میدهد که کنترل سرمایه در گردش قوی نیست.

سرمایه در گردش شرکت نشان میدهد نوسان معناداری طی هر سال اتفاق افتاده است. این نوسان در دامنه ۲۶۱۰ تا۱۰۰۲ میلیارد ریال بوده است.

هنگامی که شرکتی مازاد سرمایه درگردش داشته باشد و دارایی جاری (دائمی و موقت) را از محل بدهی بلند مدت تامین کند سیاست محافظه کارانه ای انتخاب کرده است.

نسبت سرمایه در گردش به فروش نشان میدهد که برای ایجاد یک ریال درآمد چه میزان سرمایه در گردش لازم است. این نمودار نشان میدهد به ازای ۱۰۰ ریال درآمد نیاز به ۲۷ ریال سرمایه در گردش وجود دارد. معمولاً هر قدر این نسبت پایینتر باشد بهتر است اما بهتر است به استانداردهای صنعت توجه شود.

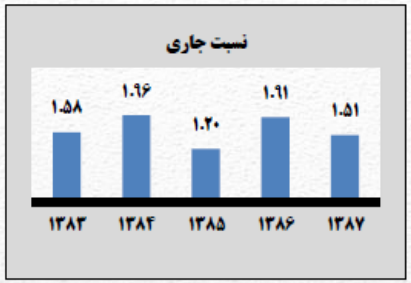

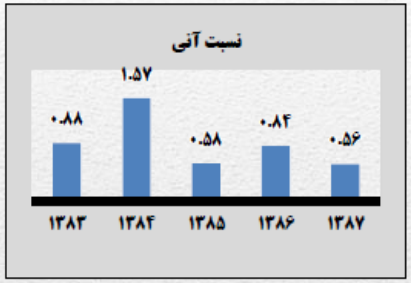

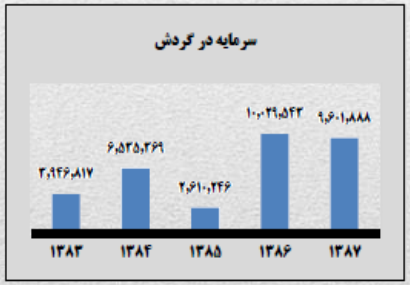

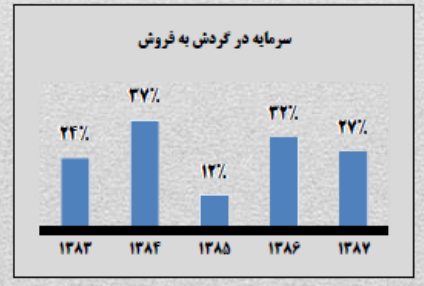

به عنوان مثال برای سال ۱۳۸۷ :

بدهی جاری- دارایی جاری= سرمایه در گردش۱۳۸۷

$$= 28,473,166 - 18,871,278 = 9,601,888$$

بدهی جاری- دارایی جاری= سرمایه در گردش۱۳۸۶

$$= 21,022,297 - 10,992,754 = 10,029,543$$

$$\text{درصد تغییر در سرمایه در گردش} = \frac{\text{سرمایه در گردش ۱۳۸۷ - سرمایه در گردش ۱۳۸۶}}{\text{سرمایه در گردش ۱۳۸۶}}$$

$$= \frac{9,601,888 - 10,029,543}{10,029,543}$$

$$= -4\%$$

$$\text{نسبت جاری} = \frac{\text{دارایی جاری}}{\text{بدهی جاری}} = \frac{28,473,166}{18,871,278} = 1/51$$

$$\text{نسبت آنی} = \frac{\text{پیش پرداختها-موجودی کالا-دارایی جاری}}{\text{بدهی جاری}}$$

$$= \frac{28,473,166 - 17,522,678 - 34,2627}{18,871,278}$$

$$= 0/56$$

$$\text{سرمایه در گردش به فروش} = \frac{\text{سرمایه در گردش}}{\text{درآمد فروش}} = \frac{9,601,888}{35,893,763} = 0/27$$

علامتهای نقدینگی(سیگنال ها)

- نقدینگی نشانه سلامات مالی نیست اما کمبود نقدینگی نشانه بیماری مالی است.
- مقایسه نسبت جاری و آنی میتواند مورم بودن موجودی کالا، استفاده نادرست از منابع کوتاه مدت و بکارگیری نامتعادل در داراییهای کوتاه مدت را نشان دهد.
- سرمایه در گردش علائم جالبی را برای تحلیل فراهم میکند. مقایسه سرمایه در گردش با داراییها، با درآمدها و با سرمایه شرکت جالب است. مازاد یا کمبود سرمایه در گردش اگر بیش از اندازه باشد بیانگر سیاستهای جسورانه یا محافظه کارانه مدیریت است.
- بسیاری از داراییهای جاری به صورت موقت[1] و برای فصول مختلف سال استفاده میشوند. اگر این داراییها از منابع کوتاه مدت تامین شوند رویکرد شرکت یک رویکرد متعادل[2] است. اگر همه داراییهای شرکت از محل منابع بلندمدت تامین شوند رویکرد سرمایه در گردش محافظه کارانه[3] تلقی میشود. اگر کل داراییهای جاری از محل منابع کوتاه مدت تامین مالی شوند رویکرد شرکت جسورانه[4] است. به نمودار های زیر توجه کنید. این نمودراها را با نمودارهای مطابقت دهید.

نمودار . مقایسه منابع و مصارف مالی فولاد مبارکه

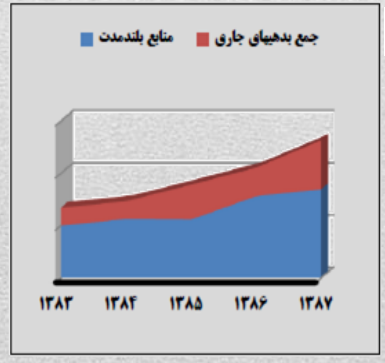

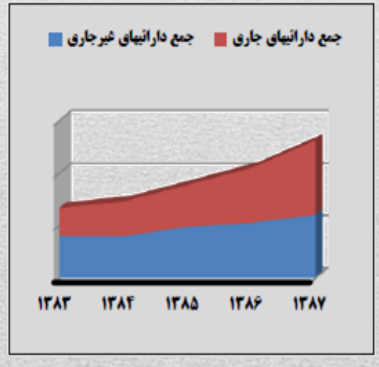

در جدول زیر نسبتهای فعالیت فولاد مبارکه محاسبه شده است:

نسبتهای متداول	1387	1386	1385	1384	1383	متوسط
دوره گردش کالا–روز	362	236	205	30	183	203
دوره وصول مطالبات–روز	62	36	51	84	39	54
دوره تصفیه حسابهای پرداختنی–روز	17	10	13	8	12	12
دوره تبدیل نقد–روز	407	262	243	105	210	245
دفعات گردش دارایی ها	0.68	0.75	0.62	0.60	0.60	0.65

مشتریان خود داده است. زیاد شدن دوره وصول مطالبات به معنای رقابتیتر شدن محصول و پایین بودن دوره وصول مطالبات به معنی انحصاری بودن محصول یا سختگیری شرکت در سیاستهای اعتباری است. .

$$\text{دوره تصفیه حسابهای پرداختنی(۱۳۸۷)} = 360\times\frac{\text{حسابهای پرداختنی}}{\text{درآمد فروش}}$$

$$= 360\times\frac{1,708,847}{35,839,763} = 17 \text{ روز}$$

هر قدر شرکتی بتواند دوره تصفیه حسابهای پرداختنی را طولانی کند در شرایط تورمی نشانه مدیریت مناسب پرداخت است. دقت کنید که افزایش دوره تصفیه حسابهای پرداختنی در شرایطی که شرکت با کمبود نقدینگی همراه است علامت خطر برای شرکت است.

$$\text{دوره گردش کالا(۱۳۸۷)} = 360\times\frac{\text{موجودی کالا}}{\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}}$$

$$= 360\times\frac{17,522,678}{17,435,150} = 362 \text{ روز}$$

این نسبت نشان میدهد که ۳۶۲ روز طول میکشد تا موجودی کالا و مواد شرکت تبدیل کلای ساخته شده گردد. هر قدر این نسبت طولانی تر شود نشانه کاهش کارایی فعالیتهای شرکت است. در واقع دوره گردش موجودی کالا علائم مدیریت کارامد یا نا کارامد موجودیها ست.

$$\text{دوره وصول مطالبات(۱۳۸۷)} = 360\times\frac{\text{حسابهای دریافتنی}}{\text{درآمد فروش}}$$

$$= 360\times\frac{6,194,282}{35,839,763} = 62 \text{ روز}$$

به این نسبت DSO نیز گفته میشود. این نسبت نشانه سیاستهای اعتباری شرکت است. این نسبت نشان میدهد که بطور متوسط ۶۲ روز طول میکشد تا حسابهای دریافتنی پس داده شوند. هر قدر این نسبت طولانی تر شود به این معناست که شرکت اعتبار بیشتری به

دوره گردش موجودی کالا+ دوره وصول مطالبات= دوره تبدیل نقد(۱۳۸۷)

دوره تصفیه حسابهای پرداختنی –

= ۳۶۲روز + ۶۲روز – ۱۷روز

= ۴۰۷ روز

دوره تبدیل نقد نشان میدهد که چند روز طول میکشد تا مواد بصورت نسیه خریداری شود، تبدیل به کالای ساخته گردد، بصورت نسیه فروش رود و در نهایت وجه آن دریافت گردد. هر قدر دوره تبدیل طولانی تر شود کارایی کاهش می یابد و بالعکس.

دفعات گردش داراییها(۱۳۸۷) = درآمد فروش / کل داراییها

$$= \frac{35,839,763}{52,749,075} = 0/68$$ مرتبه

این نسبت نشانه کارایی بلندمدت مدیریت است. پرسش این است که به ازای هر یک ریال دارایی شرکت به چه میزان درآمد ایجاد خواهد شد.هر قدر این نسبت افزایش یابد بهتر است زیرا از داراییها بیشتر بهره برداری شده است.

دوره گردش کالا طی سالهای گذشته رشد زیادی داشته است. در سال ۱۳۸۴ دوره گردش به شدت کاهش یافته؟!!! اما این کاهش موقتی بوده، بطوری که دوره گردش کالا از ۱۸۳ روز در سال ۱۳۸۳ به ۳۶۲ روز در سال ۱۳۸۷ رسیده است. این عدد نشان میدهد که شرکت تصمیم گرفته است تا موجودی بیشتری نگهداری کند: شاید علت این پدیده افت موقت قیمت مواد باشد.

دوره وصول مطالبات : بطور متوسط ۵۴ روز طول میکشد تا مطالبات شرکت وصول شود. معمولاً وصول مطالبات کمتر از ۳ ماه(۹۰ روز) نشانه سیاست اعتباری مناسب و بازار خوب محصول است.. هر قدر این نسبت طولانی تر شود به این معناست که شرکت اعتبار بیشتری به مشتریان خود داده است

دوره تصفیه حسابهای پرداختنی: متوسط دوره تصفیه در فولاد مبارکه ۱۲ روز است. در واقع میتوان گفت که شرکت عملیات تجاری را تقریباً بصورت نقدی انجام میدهد زیرا دوره تصفیه کمتر از ۱ ماه است.

دوره تبدیل نقد: در سال ۱۳۸۷ دوره تبدیل نقد به دلیل افزایش شدید دوره گردش موجودیها به شدت رشد کرده است. عدد۴۰۷ روز نشان میدهد که در سال ۱۳۸۷ بیش از یکسال دریافتهای شرکت از عملیات جاری به وجه نقد تبدیل شده است. به خاطر داشته باشد که هر قدر دوره تبدیل طولانی تر شود کارایی کاهش می یابد و بالعکس.

گردش داراییها در فولاد مبارکه بطور متوسط ۶۵ درصد است. در سال ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ به دلیل رشد فوق العاده قیمت فولاد، درآمدها رشد فوالعادی داشتند بنابرین دوره گردش داراییها به دلیل افزایش درآمد فروش به ۷۵٪ رسید. هر قدر این نسبت افزایش یابد بهتر است زیرا از یک ریال دارایی درآمد بشتری کسب شده است.

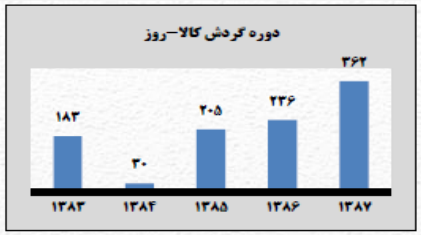

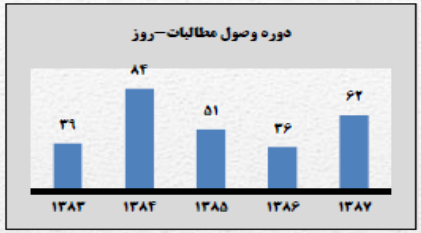

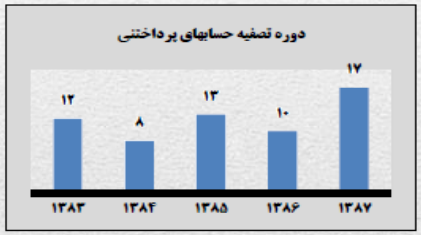

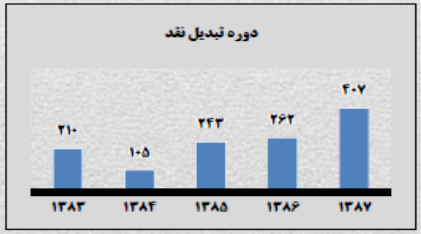

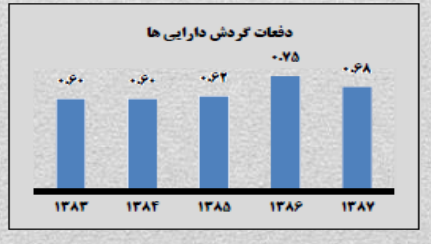

نسبتهای اهرمی شرکت فولاد مبارکه در جدول ارائه شده است.

نسبتهای متداول	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	متوسط
بدهی به داراییها	0.40	0.33	0.45	0.34	0.38	0.38
نسبت دارایی ها به حقوق صاحبان سهام	1.68	1.49	1.83	1.51	1.62	1.62
بدهی جاری به کل بدهی	0.88	0.79	0.83	0.69	0.67	0.77
نسبت پوشش هزینه مالی[1]	37.1	45.0	42.5	43.9	41.1	41.9

$$\text{بدهی به داراییها (۱۳۸۷)} = \frac{\text{بدهی}}{\text{کل داراییها}} = \frac{21,334,785}{52,749,075} = 0/40$$

این نسبت بیانگر سهم بدهی ها از کل منابع مالی است. در شرکت مبارکه ۶۰٪ حقوق صاحبان سهام (۴۰٪-۱) است. به این نسبت D/A نیز گفته میشود.(D= بدهی A= داراییها)

$$\text{داراییها به حقوق صاحبان سهام(اهرم)(۱۳۸۷)} = \frac{\text{داراییها}}{\text{حقوق صاحبان سهام}}$$

$$= \frac{52,749,075}{34,414,290}$$

$$= 1/68$$

$$\text{بدهی جاری به کل بدهی ها (۱۳۸۷)} = \frac{\text{بدهی جاری}}{\text{کل بدهی ها}} = \frac{18,871,278}{21,334,785}$$

$$= 0/88$$

این نسبت سهم بدهی کوتاه مدت را از بلند مدت نشان میدهد. این نسبت نشانه طرز تلقی مدیریت نسبت مدیریت منابع مالی کوتاه مدت و بلند مدت است.

$$\text{پوشش هزینه های مالی} = \frac{\text{سود عملیاتی}}{\text{هزینه های مالی}} = \frac{16,768,901}{451,444} = 37/1$$

نسبت D/A نشان میدهد که ۴۰درصد از منابع مالی از بیرون شرکت و ۶۰ درصد از منابع مالی از طریق صاحبان سهام تامین گردیده است.

این نسبت در طول زمان بین ۳۳ تا۴۵ درصد نوسان داشته است. شرکت نسبتاً دارای ساختار سرمایه متعادل است.

نسبت A/E تحلیلی شبیه به نسبت D/A دارد با این تفاوت که در تحلیل سود آوری از این نسبت استفاده های جالبی میشود. این نسبت نشانه اهرم نیز هست زیرا افزایش این نسبت با فرض ثابت بودن E به دلیل افزایش Dخواهد بود.

نسبت بدهی جاری به کل بدهیها نشانه ریسک منابع کوتاه مدت و بلند است. این نسبت سهم بدهی کوتاه مدت را از بلند مدت نشان میدهد. این نسبت نشانه طرز تلقی مدیریت نسبت مدیریت منابع مالی کوتاه مدت و بلند مدت است.

این نسبت ریسک مالی را اندازه میگیرد. این نسبت نشان میدهد که چقدر توانایی برای پوشش هزینه های مالی در شرکت وجو دارد. شرکت مبارکه قدرت زیادی برای هزینه وامها دارد. این شرکت بطور متوسط ۴۲ بار میتواند در یک دوره مالی باعث پوشش هزینه های مالی شود.

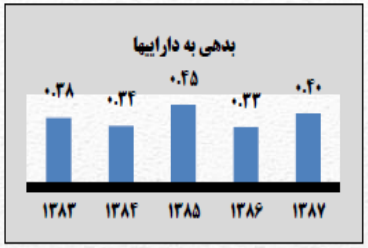

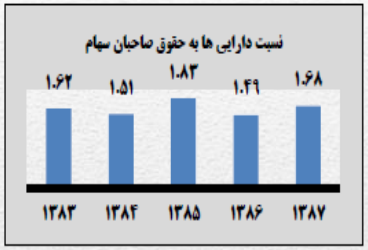

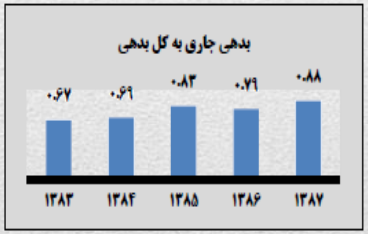

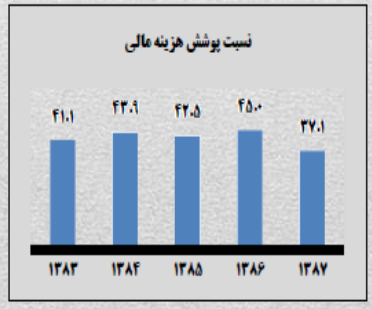

نسبتهای سودآوری شرکت فولاد مبارکه در جدول ارائه شده است.

نسبتهای متداول	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	متوسط
رشد درآمد فروش	13%	44%	25%	9%		23%
رشد سود ناخالص	19%	65%	27%	-8%		26%
رشد سود عملیاتی	25%	76%	35%	-17%		30%
رشد سود خالص	5%	73%	5%	11%		24%
حاشیه سود نا خالص	51%	49%	43%	42%	50%	47%
حاشیه سود عملیاتی	47%	42%	35%	32%	42%	40%
حاشیه سود خالص	31%	33%	28%	33%	32%	32%
نرخ موثر مالیاتی	20%	20%	18%	0%	19%	15%
ROA	21%	25%	17%	20%	20%	21%
ROE	35%	37%	31%	30%	32%	33%
سود عملیاتی به جریان نقد عملیاتی	2.1	1.4	0.8	1.4	1.7	1.5

$$\text{رشد درآمد فروش (۱۳۸۷)} = \frac{\text{فروش اول دوره} - \text{فروش پایان دوره}}{\text{فروش اول دوره}} = \frac{35,893,763 - 31,720,223}{31,720,223} = 13\%$$

$$\text{رشد سود ناخالص(۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود نا خالص اول دوره} - \text{سود ناخالص پایان دوره}}{\text{سود ناخالص اول دوره}} = \frac{18,458,613 - 15,460,353}{15,460,353} = 19\%$$

$$\text{رشد سود عملیاتی(۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود عملیاتی اول دوره} - \text{سود عملیاتی پایان دوره}}{\text{سود عملیاتی اول دوره}} = \frac{16,768,901 - 13,415,382}{13,415,382} = 25\%$$

$$\text{رشد سودخالص(۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود خالص اول دوره} - \text{سودخالص پایان دوره}}{\text{سود خالص اول دوره}} = \frac{11,132,786 - 10,589,942}{10,589,942} = 31\%$$

$$\text{حاشیه سود ناخالص(۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود ناخالص}}{\text{درآمد فروش}} = \frac{18,458,613}{35,893,763} = 51\%$$

$$\text{حاشیه سود عملیاتی(۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود عملیاتی}}{\text{درآمد فروش}} = \frac{16,768,901}{35,893,763} = 47\%$$

$$\text{حاشیه سود خالص(۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود خالص}}{\text{درآمد فروش}} = \frac{11,132,786}{35,893,763} = 31\%$$

$$\text{نرخ موثر مالیاتی(۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود قبل از مالیات}}{\text{سود بعد از مالیات}} = \frac{13,888,919}{11,132,786} = 31\%$$

$$\text{نرخ بازده داراییها(۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود خالص}}{\text{مجموع داراییها}} = \frac{11,132,786}{5,749,075} = 21\%$$

ROA=حاشیه سود× گردش داراییها

ROA=٪۳۱× ٪۶۸

=٪۲۱

این معادله نشان میدهد که ROA تابعی است از حاشیه سود خالص و گردش داراییها. اغلب تحلیلگران علاقه دارند تا ROA را به عنوان یک عنصر کلیدی تجزیه و تحلیل نمایند.

یک تحلیل جالب درباره این است که در صنایع انحصاری معمولاً شرکتها قیمت گذارند،حاشیه سود زیادی دارند و رقبت به گردش سریع داراییها ندارند. علت این است که ویژگی انحصار کمیابی است بنابرین سرعت گردش داراییها اهمیت زیادی ندارد.

ماهیت رقابت	حجم سرمایه	استراتژی
انحصاری	زیاد	حاشیه سود بالا
انحصار چندقطبی	متوسط	ترکیبی
رقابت کامل	کم	گردش زیاد داراییها

در صنایع رقابتی معمولاً به دلیل جنگ قیمتها و رقابت نفس گیر میان شرکتها حاشیه سود پایین است بنابرین شرکتهایی که قادر باشند تا گردش داراییها را افزایش دهند از سود بالاتر و سهم بازار بیشتری برخوردار میشوند.

نرخ بازده صاحبان سهام= $\frac{\text{سود خالص}}{\text{حقوق صاحبان سهام}}=\frac{11,132,786}{۳,۴۱۴,۲۹۰}=$٪۳۵

ROE=حاشیه سود× گردش داراییها ×اهرم

ROE=٪۳۱× ٪۶۸× ۱/۶۸

=٪۲۱

می بینید که افزایش اهرم(نسبت A/E) باعث افزایش ROE شده است. در واقع افزایش اهرم به معنای افزایش بدهی است که تاثیر فزاینده ای بر رشد بازده صاحبان سهام میگذارد. معادله فوق را میتوان بصورت زیر نیز بازنویسی کرد:

ROE=ROA× اهرم

ROE=٪۲۱× ۱/۶۸

=٪۳۵

نمودار زیر رابطه اهرم مالی وROA و ROE را نشان میدهد.

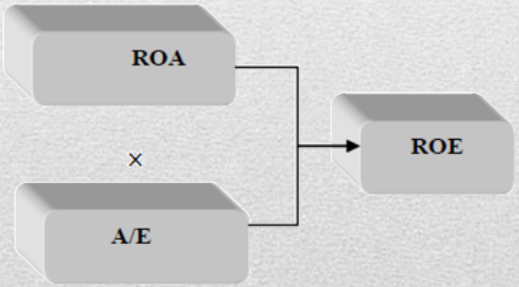

در این نمودار نکته جالبی نهفته است. فرض کنید شرکت الف و ب دارای ROA مساوی هستند. این تساوی به این معناست که هر دو شرکت در صنعت مربوطه دارای عملکرد یکسانی هستند. با نمودار فوق ثابت میشود که شرکت دارای بدهی بیشتر ROE بیشتری ایجاد مینماید، این افزایش بازده را اثر اهرم با قبول ریسک بدهی می نامیم.

$$\text{کیفیت سود (۱۳۸۷)} = \frac{\text{سود عملیاتی}}{\text{وجه نقد عملیاتی}} = \frac{18,458,613}{۷,۹۸۸,۷۳۰} = ۲/۱$$

در حقیقت چون معیار حسابداری تعدی است (نقدی نیست) بنابرین ممکن است سود عملیاتی کیفیت تبدیل به نقد شدن را نداشته باشد. به صورت سود و زیان و جریان وجوه نگاه کنید. چه موقع وجه نقد عملیاتی با سود عملیاتی برابر است؟!

درآمد فروش	وجه نقد دریافتی از مشتریان
- قیمت تمام شده	- وجه نقد پرداختی بابت تولید
- هزینه های عمومی اداری	- پرداختهای عمومی اداری
- سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی	- سایر دریافتها و پرداخت های عملیاتی
- سود عملیاتی	- وجه نقد عملیاتی

پاسخ به این پرسش ساده است. اولاً هنگامی دریافتها و پرداختها همگی درآمده و هزینه های همان دوره شناسایی شوند. ثانیاً مواردی مانند استهلاک و افزایش (یا کاهش) ذخایر وجود نداشته باشد. بنابرین اغلب سود عملیاتی با وجه نقد عملیاتی برابرنخواهد بود.

درآمد فروش چرا نوسان دارد؟ بررسی های به عمل آمد نشان میدهد که ظرفیت و مقدار تولید طی سال ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ نوسان نداشته است پس نوسان گر اصلی قیمت محصول بوده است. چطور قیمت محصول را تحلیل کنیم؟!!!

رشد سود ناخالص از رشد درآمد فروش بیشتری بوده است. اگر علت یابی کنید خواهید دید که آهنگ درآمدها و هزینه ها مساوی نیست. با تحلیل حاشیه سود ناخالص میتوانیم علت یابی نماییم.

همیشه تحلیل رشد باید هم تراز با تحلیل حاشیه سود ،تحلیل ROA و ROE انجام شود.

رشد سودعملیاتی نشانه رونق شرکت برای سال ۱۳۸۶ و افت شدید سال ۱۳۸۷ نشانه رکود سال ۱۳۸۷ است. تفاوت رشد سودعملیاتی و رشد سود ناخالص در هزینه های اداری/عمومی و سایر درآمدها یا هزینه های عملیاتی است.

رشد سود خالص یک هدف برای شرکتها است. توجه داشته باشید که شرکتی رشدی همیشه ارزشمند نیستند. بین رشد و ارزش باید تفاوت قائل شد. رشد عجیب سود خالص در سال ۱۳۸۶ شاید یک رویای دست نیافتنی بود اما می بینید که رشد فوق العاده با رشد مستمر متفاوت است. رشدمستمر فولاد بین ۵ تا ۱۰ درصد است اما رشد فوق العاده آن بصورت یک دوره است.

حاشیه سود ناخالص تفاوت بین درآمد و هزینه تولید است. حاشیه سود ناخالص به اندازه حاشیه سود خالص اهمیت دارد زیرا اولین قدم کسب درآمد شرکت درآن نهفته است. تحلیل حاشیه سود ناخالص مهمترین و پیچیده ترین قسمت ارزیابی مالی است.

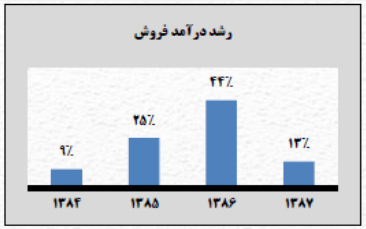

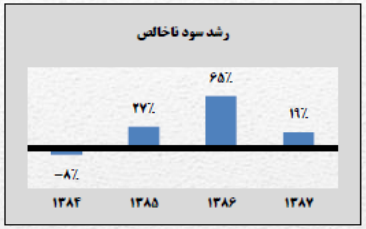

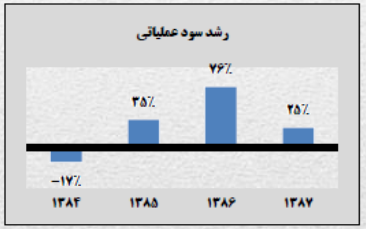

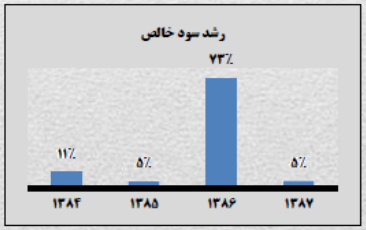

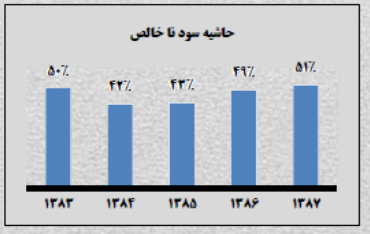

حاشیه سود عملیاتی چیست؟ حاشیه سود عملیاتی در فولاد مبارکه طی سالهای ۸۴ و ۸۵ با سالهای ۸۶ و ۸۷ تفاوت فاحشی دارد. برای درک این تفاوت باید به اختلاف حاشیه سود ناخالص با حاشیه سود عملیاتی توجه کرد. به نظر میرسد که اختلاف فاحشی وجود ندارد بنابرین همان عوامل اولیه بر نوسان حاشیه سود عملیاتی اثر داشته اند.

نرخ موثر مالیاتی برای تحلیل بنیادی لازم است. علت اینکه در سال ۱۳۸۴ این شرکن مالیات نداده چیست؟!!! نرخ موثر ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ در حدود ۲۰٪ است بنابرین برای پیش بینی مالیات سال آینده میتوان از این نرخ استفاده کرد.

اختلاف حاشیه سود خالص و عملیاتی در چیست؟ رشد مالیات؟ رشد هزینه های مالی؟

تحلیل عمودی و افقی به پرسش ما پاسخ خواهد داد.

کیفیت سود شرکت پایین است زیرا سود عملیاتی ۲ برابر وجه نقد عملیاتی است. میبینید که در دوره رونق جهانی فولاد ،کیفیت سود در سالهای ۸۵ و ۸۶ در حدود ۰/۸ و ۱/۴ بود.

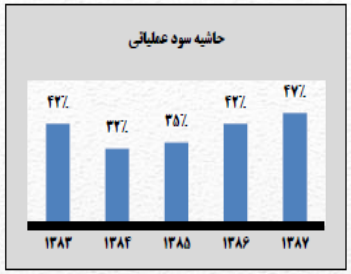

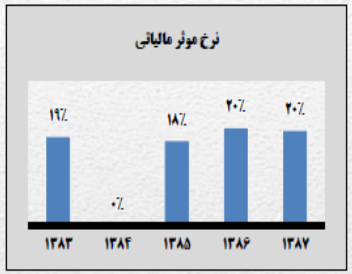

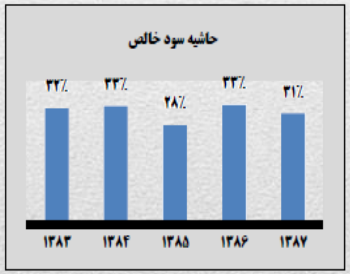

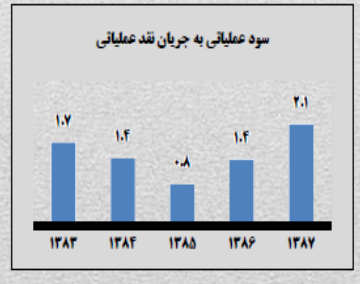

نمودار ریسک بنیادین فولاد مبارکه

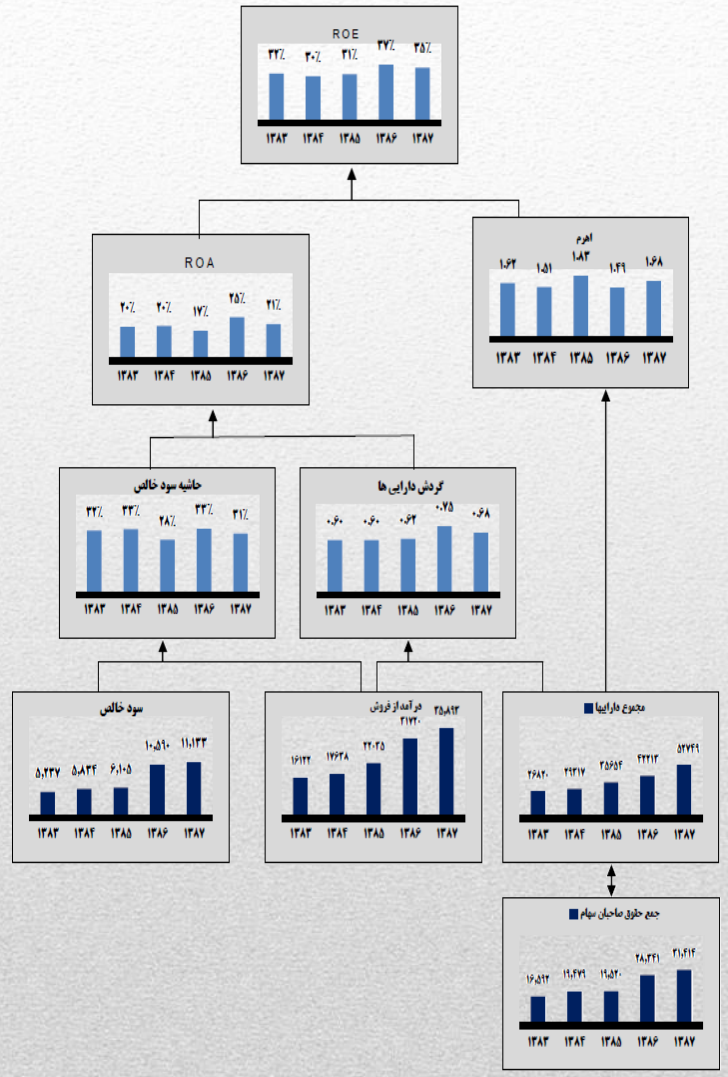

جدول. تحلیل افقی ترازنامه فولاد مبارکه

	1387	1386	1385	1384	1383	رشد ۵	متوسط
جمع دارائیهای جاری	264%	195%	148%	124%	100%	164%	33%
جمع دارائیهای غیرجاری	151%	132%	123%	100%	100%	51%	10%
مجموع داراییها	197%	157%	133%	109%	100%	97%	19%
جمع بدهیهای جاری	276%	161%	195%	100%	100%	176%	35%
جمع بدهیهای غیرجاری	73%	85%	82%	89%	100%	-27%	-5%
جمع بدهیها	209%	136%	158%	96%	100%	109%	22%
جمع حقوق صاحبان سهام	189%	171%	118%	117%	100%	89%	18%

جدول. تحلیل عمودی سود و زیان فولاد مبارکه

شرح	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳
درآمد حاصل از فروش محصولات	100%	100%	100%	100%	100%
بهای تمام شده کالای فروش رفته	٪۴۹	٪۵۱	٪۵۷	٪۵۸	٪۵۰
سود ناخالص	٪۵۱	٪۴۹	٪۴۳	٪۴۲	٪۵۰
هزینه های فروش، اداری و عمومی	5%	7%	8%	11%	8%
خالص سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی	0%	0%	0%	1%	1%
	5%	6%	8%	10%	8%
سود عملیاتی	47%	42%	35%	32%	42%
هزینه های مالی	1%	1%	1%	1%	1%
خالص سایر درآمدها و هزینه های غیرعملیاتی	7%	1%	0%	2%	1%
	8%	0%	1%	1%	2%
سود ناشی از فعالیتهای عادی قبل از مالیات	39%	42%	34%	33%	40%
مالیات	8%	9%	6%	0%	7%
سود خالص	31%	33%	28%	33%	32%

نکته: جریان نقد آزاد به آن مقدار از سود عملیاتی(خالص از مالیات) گفته میشود که خالص سرمایه گذاریها طی دوره که شامل *مخارج سرمایه ای و سرمایه در گردش غیر نقدی میباشد* از آن کم شده باشد. این میزان سود را میتوان با در نظر گرفت منافع سهامداران و بازپرداخت هزینه های مالی میان آنها تقسیم کرد.

نمودار. محاسبه جریان نقد آزاد

فرمول محاسبه FCF بصورت زیر است:

$$FCF = NOPAT - \triangle WC - Capex$$

سود عملیاتی بعد مالیات =NOPAT جریان نقد آزاد=FCF

تغییر در سرمایه گردش غیر نقدی=$\triangle$WC

مخارج سرمایه ای(خرید دارایی ثابت و سرمایه گذاریهای بلندمدت)=Capex

وجوهی که بصورت نقدی به سهامداران اعطا می‌شود معمولاً پس از کسر سرمایه گذاری مجدد و سرمایه در گردش مورد نیاز جهت استمرار عملیات محاسبه می‌شود . این جریان نقد آزاد کمک میکند تا بدانیم که شرکت برای ادامه فعالیت به چه مقدار منابع نیاز دارد و چه مقدار سود ناشی از عملیات برای تقسیم میان ذی نفعان شرکت باقی خواهد ماند . در واقع می توان گفت که جریان نقد آزاد یک جریان نقد اضافی پس از کسر مخارج سرمایه ای برای اجرای پروژه های سود آور است که در اختیار سهامداران قرار دارد تا بین آنها تقسیم شود. در حقیقت جریان نقد آزاد دارای محتوای اطلاعاتی زیر است:

جدول. محتوای اطلاعاتی جریان نقد آزاد

	اخبار خوب	اخبار بد
جریان نقد آزاد مثبت	شرکت جریانهای نقد عملیاتی زیادی ایجاد میکند و نیازی به منابع مالی برای پروژه های سود آور ندارد.	شرکت جریانهای نقد آزاد دارد اما پرژه های آن ممکن است پروژه های نامطلوبی باشد که کاهنده این جریان مثبت هستند.
جریان نقد آزاد منفی	شرکت پروژه های مهم و سودآوری دارد اما به منابع خارجی نیاز دارد.	شرکت قادر نیست جریانهای نقد عملیاتی مناسبی تولید کند تا پروژه هایی را انجام دهد که وضع موجود را حفظ کنند

جدول.نحوه بدست آوردن FCF

شرح	1387	1386	1385	1384	1383
محاسبه جریان نقد آزاد(FCF)					
NOPAT	13,441,261	10,669,361	6,263,341	5,640,337	-
-کل سرمایه گذاری(I)	6,010,452	8,520,766	-3,662,728	3,226,673	-
FCF =	7,430,809	2,148,595	9,926,069	2,413,664	-
محاسبه NOPAT					
سود عملیاتی	16,768,901	13,415,382	7,611,027	5,640,337	6,819,592
نرخ موثر مالیاتی	20%	20%	18%	0%	19%
– مالیات	3,327,640	2,746,021	1,347,686	0	1,266,007
NOPAT=	13,441,261	10,669,361	6,263,341	5,640,337	5,553,585
محاسبه سرمایه گذاری(I)					
تغییر درسرمایه در گردش غیر نقدی	2,934,020	6,749,023	-5,998,991	3,312,367	-
+ مجموع مخارج سرمایه ای	3,076,432	1,771,743	2,336,263	-85,694	-
=کل سرمایه گذاری(I)	6,010,452	8,520,766	-3,662,728	3,226,673	-
محاسبه تغییر در سرمایه در گردش غیر نقدی					
دارایی جاری	28,473,166	21,022,297	15,966,159	13,362,976	10,795,832
- موجودی نقد	3,691,206	5,404,787	4,206,433	1,375,070	2,591,635
=دارایی جاری غیر نقدی	24,781,960	15,617,510	11,759,726	11,987,906	8,204,197
بدهی جاری	18,871,278	10,992,754	13,355,913	6,827,607	6,849,015
-تسهیلات مالی دریافتی کوتاه مدت	3,298,254	1,650,160	1,122,080	364,585	857,335
=بدهی جاری غیر نقدی	15,573,024	9,342,594	12,233,833	6,463,022	5,991,680
سرمایه در گردش غیر نقدی	9,208,936	6,274,916	-474,107	5,524,884	2,212,517
تغییر درسرمایه در گردش غیر نقدی	2,934,020	6,749,023	-5,998,991	3,312,367	
محاسبه مخارج سرمایه ای دوره(Capex)					
تغییر در دارایی ثابت	-677,816	1,268,638	3,125,921	177,930	14,834,987
تغییر در سرمایه گذاری های بلندمدت	3,754,248	503,105	-789,658	-263,624	1,133,849
مجموع مخارج سرمایه ای	3,076,432	1,771,743	2,336,263	-85,694	

آرکیلر میتال بزرگترین تولید کننده فولاد جهان است.این شرکت در سال ۲۰۰۸ در ۲۰ کشور جهان با ۳۱۱ هزار نفر نیروی انسانی ۱۰۲ میلیون تن فولاد تولید کرده است. تقریباً۳۵٪ از محصولات خود را در قاره آمریکا،۴۵٪ قاره اروپا و ۲۰٪ را در کشورهای در حال توسعه مانند الجزایر، قزاقستان،آفریقای جنوبی و اکراین می فروشد. این شرکت به تنهایی نزدیک به ۱۰٪ از سهم بازار جهانی را دارد.(تولید فولاد جهان در سال ۲۰۰۸ در حدود ۱۳۰۰ میلیون بود). خانواده میتال دارای بالاترین سهام و دو عضو هیات مدیره در شرکت را دارند.

نسبتهای متداول	فولاد	آرکیلر میتال	فاصله	تحلیل
نسبت جاری	1.51	1.42	0.09	فاصله کم
نسبت آنی	0.56	0.50	0.06	فاصله کم
دوره گردش کالا–روز	362	28	334	نامطلوب
دوره وصول مطالبات–روز	62	85	-23	فاصله کم
دوره تصفیه حسابهای پرداختنی	17	47	-30	نامطلوب
دوره تبدیل نقد	407	66	341	نامطلوب
دفعات گردش دارایی ها	0.68	0.90	-0.22	مطلوب
اهرم	1.68	2.40	-0.72	نامطلوب
حاشیه سود عملیاتی	47%	10%	37%	مطلوب
حاشیه سود خالص	31%	8%	23%	مطلوب
ROA	21%	8%	14%	مطلوب
ROE	35%	18%	17%	مطلوب

پایان قسمت اول– بخش ششم

مروری بر مفاهیم بیمه‌ای

- حق بیمه عاید شده: جمع حق بیمه صادره به علاوه ذخیره حق‌بیمه ابتدای دوره منهای ذخیره حق بیمه انتهای دوره.
- ذخیره حق بیمه(حق بیمه عاید نشده): حق بیمه‌های مربوط به فاصله زمانی بین تاریخ ترازنامه تا انقضای مدت قراردادهای بیمه‌ای.
- خسارت پرداخت شده: خسارت‌هایی که طی دوره مورد بررسی توسط بیمه‌گر پرداخت شده است.
- خسارت معوق: عبارت است از جمع برآورد خسارات اعلام شده در دست رسیدگی در آخر سال مالی پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی.
- خسارت واقع شده: عبارت است از مجموع خسارت‌های پرداخت شده دوره مالی به علاوه ذخیره خسارت معوق انتهای دوره منهای ذخیره خسارت معوق ابتدای دوره.

ذخایر فنی در شرکت‌های بیمه (طبق آیین نامه ۵۸ بیمه مرکزی)

عبارت است از ذخیره‌های نگهداری‌شده موسسات بیمه جهت ایفای تعهدهای ناشی از صدور بیمه‌نامه‌ها.

- بدلیل اینکه همواره تعهدهایی برای شرکت‌های بیمه در مقابل ریسک‌های منقضی‌نشده وجود دارد، این ذخیره‌ها قابل تقسیم نمی‌باشد؛
- شرکت‌های بیمه از محل ذخایر فنی، سرمایه‌گذاری می‌نمایند و عواید آن متعلق به سهامداران است و در صورتی‌که خسارتی رخ دهد، منابع لازم از این محل تامین می‌گردد.

❖ ذخیره ریاضی: (بیمه‌های زندگی)

عبارت است از ذخیره حق بیمه که به دلیل طولانی بودن مدت بیمه زندگی و بالا بودن بخش پس انداز این نوع بیمه مستلزم استفاده از فرمول های ریاضی است. تفاوت بین ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر (اعم از سرمایه و مستمری) و ارزش فعلی تعهدات بیمه گذاران.

❖ ذخیره مشارکت بیمه‌گذاران در منافع:(بیمه‌های زندگی)

عبارت است از درصدی از منافع حاصل از معاملات بیمه‌های زندگی و سرمایه‌گذاری ذخایر فنی آن که به موجب شرایط قراردادهای بیمه‌های زندگی باید بین بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی تقسیم شود.

ذخایر فنی در شرکت‌های بیمه (طبق آیین نامه ۵۸ بیمه مرکزی)–ادامه

❖ **ذخیره حق‌بیمه**(حق بیمه عاید نشده):(بیمه‌های غیرزندگی)

حق‌بیمه‌های مربوط به فاصله زمانی بین تاریخ ترازنامه تا انقضای مدت قراردادهای بیمه.

❖ **ذخیره ریسک منقضی نشده**:(بیمه‌های غیرزندگی)

این ذخیره مربوط به رشته‌هایی است که ضریب خسارت آن‌ها بیش از ۸۵٪ درصد است.

❖ **ذخیره خسارت معوق**:(بیمه‌های غیرزندگی)

عبارت است از:

الف) خسارات اعلام شده در دست رسیدگی به علاوه برآورد مخارج تسویه خسارت پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی؛

ب) خساراتی که تا قبل از پایان دوره مالی ایجاد شده و هنوز به بیمه‌گر اعلام نشده به علاوه برآورد مخارج تسویه خسارت پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی؛

ذخایر فنی در شرکت‌های بیمه (طبق آیین نامه ۵۸ بیمه مرکزی)–ادامه

❖ **ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی:**(بیمه‌های غیرزندگی)

بابت تضمین تعهدات مؤسسات بیمه در مقابل خسارات ناشی از حوادث فاجعه‌آمیز منظور می‌شود. این ذخیره در استاندارد حسابداری شماره ۲۸، پیش‌بینی نشده است.

❖ **ذخیره برگشت حق‌بیمه:**(بیمه‌های غیرزندگی)

عبارتست از برآوردی از حق‌بیمه‌های برگشتی در دوره مالی بعد (به‌دلیل انصراف بیمه‌گذاران) که به‌عنوان ذخیره شناسایی می‌گردد. این ذخیره در استاندارد حسابداری شماره ۲۸پیش‌بینی نشده است که عبارت است از:

۵۰ درصد نسبت حق‌بیمه‌های برگشتی به کل حق‌بیمه‌ها(صادره و قبولی) در سه سال مالی قبل ضربدر حق‌بیمه صادره سال مالی جاری پس از کسر حق‌بیمه اتکایی واگذاری.

ذخایر فنی در شرکت‌های بیمه (طبق آیین نامه ۵۸ بیمه مرکزی)–ادامه

❖ **ذخیره مشارکت بیمه‌گذاران در منافع:**(بیمه‌های غیرزندگی)

درصدی از منافع حاصل از هر یک از قراردادهای بیمه که به موجب شرایط قرارداد به بیمه‌گذاران قابل پرداخت باشد.

❖ **ذخیره ریاضی:**(بیمه‌های غیرزندگی)

عبارت است از ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر پس از کسر سهم بیمه‌گر اتکایی. این ذخیره جهت پرداخت مستمری‌هایی که قطعی شده مانند بیمه‌های حوادث و مسئولیت کاربرد دارد.

ذخایر فنی در شرکت‌های بیمه (طبق آیین نامه ۵۸ بیمه مرکزی)–ادامه

نحوه محاسبه ذخائر فنی در شرکت‌های بیمه با رویکرد آیین نامه شماره ۵۸مصوب شورای عالی بیمه — به اهتمام حمید دیانت‌پی

ردیف	فصل مربوطه	سرفصل ذخائر	ماده مربوطه	مأخذ محاسبه(A)	شرط	روش محاسبه	موعد محاسبه	میزان ذخائر
۱	بیمه‌های غیر زندگی(به جز باربری)	ذخیره حق بیمه(حق بیمه عاید نشده)	ماده ۸ بند الف	حق بیمه صادره- {(حق بیمه صادره*۱۵٪)+حق بیمه انکایی واگذاری مربوطه}	-	فصلی(یک هشتم)	سه ماهه اول	A*۱/۸
							سه ماهه دوم	A*۳/۸
							سه ماهه سوم	A*۵/۸
							سه ماهه چهارم	A*۷/۸
۲	بیمه‌های غیر زندگی- شخص ثالث، مازاد و حوادث راننده	ذخیره حق بیمه(حق بیمه عاید نشده)	تبصره ۴ ماده ۸	حق بیمه صادره- {(حق بیمه صادره*۱۵٪)+حق بیمه انکایی واگذاری مربوطه}	-	فصلی(یک هشتم)	سه ماهه اول	۱/۸*(کسورات قانونی-A)
							سه ماهه دوم	۳/۸*(کسورات قانونی-A)
							سه ماهه سوم	۵/۸*(کسورات قانونی-A)
							سه ماهه چهارم	۷/۸*(کسورات قانونی-A)
۳	بیمه‌های غیر زندگی- باربری	ذخیره حق بیمه(حق بیمه عاید نشده)	ماده ۸ بند ب	حق بیمه صادره- {(حق بیمه صادره*۱۵٪)+حق بیمه انکایی واگذاری مربوطه}	-	فصلی(یک هشتم)	سه ماهه اول	۱/۸ *{۱/۸*(کسورات قانونی-A)}
							سه ماهه دوم	۱/۸ *{۳/۸*(کسورات قانونی-A)}
							سه ماهه سوم	۱/۸ *{۵/۸*(کسورات قانونی-A)}
							سه ماهه چهارم	۱/۸ *{۷/۸*(کسورات قانونی-A)}
۴	بیمه‌های غیر زندگی	ذخیره برگشت حق بیمه	ماده ۱۱	(حق بیمه صادره سال جاری- حق بیمه انکایی واگذاری)	-	مجموع سه سال گذشته	پایان هر دوره	A*۵۰٪*(مجموع حق بیمه‌های برگشتی ۳سال قبل / مجموع حق بیمه‌های صادره ۳سال قبل)
۵	بیمه‌های غیر زندگی	ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی	ماده ۱۴	(حق بیمه صادره - حق بیمه انکایی واگذاری)	حداکثر ۲۰٪ میانگین حق بیمه نگهداری بیمه‌های غیر زندگی ۳سال گذشته	-	پایان هر دوره	مانده ذخیره سال قبل+(A*۳٪)
۶	بیمه‌های غیر زندگی	ذخیره خسارت معوق	ماده ۱۰	مجموع بند ۱ و ۲: {❶ (خسارت برآوردی اعلام شده در دست رسیدگی+مخارج تسویه خسارت در پایان سال- سهم بیمه‌گر انکایی)+ ❷ (خساراتی که تا قبل از پایان دوره مالی ایجاد شده و هنوز به بیمه اعلام نشده+ مخارج نوسه خسارت- سهم انکایی)} ---------- اگر در رشته ثالث محاسبات بند❶ وجود نداشته باشد: (متوسط هزینه خسارت بدنی هر پرونده*تعداد پرونده‌های در حال رسیدگی)*نرخ دیه سال بعد، ذخیره شناسایی می‌گردد.	خسارت‌های موضوع بند❷با در نظر گرفتن سوابق خسارتی ۳سال ماقبل و با تایید هیئت مدیره شرکت حداقل ۳درصد و حداکثر ۱۰ بند❶خواهد بود. مبالغ مازاد بر ۱۰درصد منوط به تایید بیمه مرکزی است.	-	پایان هر دوره	مانده ذخیره سال قبل+(A*۳٪)
۷	بیمه‌های غیر زندگی	ذخیره ریسک منقضی نشده	ماده ۹	{نسبت سهم نگهداری*(۸۵٪-ضریب خسارت رشته)*حق بیمه عاید نشده}	برای جبران کسری ذخیره حق بیمه عاید نشده در رشته‌هایی که ضریب خسارت آنها بیش از ۸۵درصد باشد.	-	پایان هر دوره	ذخیره ریسک منقضی نشده / (A / ۸۵٪)

ذخایر فنی در شرکت‌های بیمه (طبق آیین نامه ۵۸ بیمه مرکزی)–ادامه

نحوه محاسبه ذخائر فنی در شرکت‌های بیمه با رویکرد آیین نامه شماره ۵۸مصوب شورای عالی بیمه — به اهتمام حمید دیانت‌پی

ردیف	فصل مربوطه	سرفصل ذخائر	ماده مربوطه	مأخذ محاسبه(A)	شرط	روش محاسبه	موعد محاسبه	میزان ذخائر
۸	بیمه‌های غیر زندگی	ذخیره ریاضی		(ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر- سهم بیمه‌گر انکایی)	-	-	پایان هر دوره	A
۹	بیمه‌های غیر زندگی	ذخیره مشارکت در منافع بیمه‌گذاران در منافع	ماده ۱۱	درصدی از قراردادها بیمه که به موجب شرایط قرارداد قابل پرداخت است.	-	-	پایان هر دوره	A
۱۰	بیمه‌های زندگی	ذخیره ریاضی	ماده ۴	(ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گر- ارزش فعلی تعهدات بیمه‌گذاران)	به نسبت سهم نگهداری و با رعایت مبانی فنی	-	پایان هر دوره	A
۱۱	بیمه‌های زندگی	ذخیره حق بیمه عمر	ماده ۶	حق بیمه صادره- {(حق بیمه صادره*۱۵٪)+حق بیمه انکایی واگذاری مربوطه}	-	فصلی(یک هشتم)	هر سه ماه	A
۱۲	بیمه‌های زندگی	ذخیره مشارکت در منافع بیمه‌گذاران در منافع	ماده ۱۱	درصدی از قراردادها بیمه که به موجب شرایط قرارداد قابل پرداخت است.	-	-	پایان هر دوره	A
۱۳	بیمه‌های زندگی	ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی	ماده ۷	(حق بیمه صادره - حق بیمه انکایی واگذاری)	حداکثر ۲۰٪ میانگین حق بیمه نگهداری بیمه‌های زندگی ۳سال گذشته	-	پایان هر دوره	مانده ذخیره سال قبل+(A*۳٪)
۱۴	سایر	ذخائر فنی بیمه‌هایی انکایی	-	ذخائر فنی معاملات بیمه انکایی قبولی با رعایت قواعد مقرر در بندهای فوق به استثناء اینکه هزینه تحصیل موضوع بند الف ماده ۸ برای عملیات قبولی موسسات بیمه مستقیم و به مجب شرایط و توافق انکایی	مشروط به تفکیک عملیات در حسابها شرکت‌های بیمه و شرکت‌های انکایی معادل ۲۰٪	-	پایان هر دوره	-

توانگری مالی

توانایی مالی موسسه بیمه برای پوشش ریسک‌های پذیرفته شده.

سرمایه موجود ÷ سرمایه الزامی=توانگری مالی

حقوق صاحبان سهام + مازاد ارزش روز نسبت به ارزش دفتری دارائی‌های ثابت=سرمایه موجود

سرمایه الزامی: با استفاده از ۴ متغییر و بر اساس رابطه زیر محاسبه می‌شود:

R۱: ریسک بیمه‌گری ----R۳: ریسک اعتبار
R۲: ریسک بازار ----R۴: ریسک نقدینگی

$$\text{مبلغ سرمایه الزامی} = \sqrt{R^2{}_1 + R^2{}_2 + R^2{}_3 + R^2{}_4}$$

سطوح توانگری مالی در شرکت‌های بیمه

سطح یک:

میزان توانگری مالی شرکت بیمه، عدد ۱۰۰ یا بیشتر است. بدین معناست که شرکت می‌تواند تعهدات خود را به خوبی ایفا نماید.

سطح دو:

میزان توانگری مالی شرکت بیمه عددی بین ۷۰ تا ۱۰۰ است. بدین معناست که شرکت برای ایفای درست و به موقع تعهداتش کسری دارد و شرکت می‌بایست برنامه‌ای برای «ترمیم وضعیت مالی» خود تهیه و به بیمه مرکزی ارائه نماید.

سطح سه:

میزان توانگری مالی شرکت بیمه عددی بین ۵۰ تا ۷۰ است. بدین معناست که شرکت برای ایفای درست و به موقع تعهداتش کسری دارد و شرکت می بایست علاوه بر برنامه «ترمیم وضعیت مالی»، «برنامه افزایش سرمایه» خود را برای ۲ سال آتی تهیه و به بیمه مرکزی ارائه نماید.

سطح چهار:

میزان توانگری مالی شرکت بیمه عددی بین ۱۰ تا ۵۰ است بدین معناست که شرکت برای ایفای درست و به موقع تعهداتش به شدت مشکل دارد و شرکت می‌بایست علاوه بر برنامه «ترمیم وضعیت مالی»، «برنامه افزایش سرمایه» خود را برای سال آتی تهیه و به بیمه مرکزی ارائه نماید.

سطح پنج:

میزان توانگری مالی شرکت بیمه عددی کمتر از ۱۰ است بدین معناست شرکت برای ادامه فعالیت خود به شدت دچار مشکل است و بیمه مرکزی می‌تواند پروانه فعالیت موسسه را در یک یا چند رشته بیمه ای تعلیق یا ابطال نماید.

محاسبه حق بیمه عاید نشده به روش فصلی

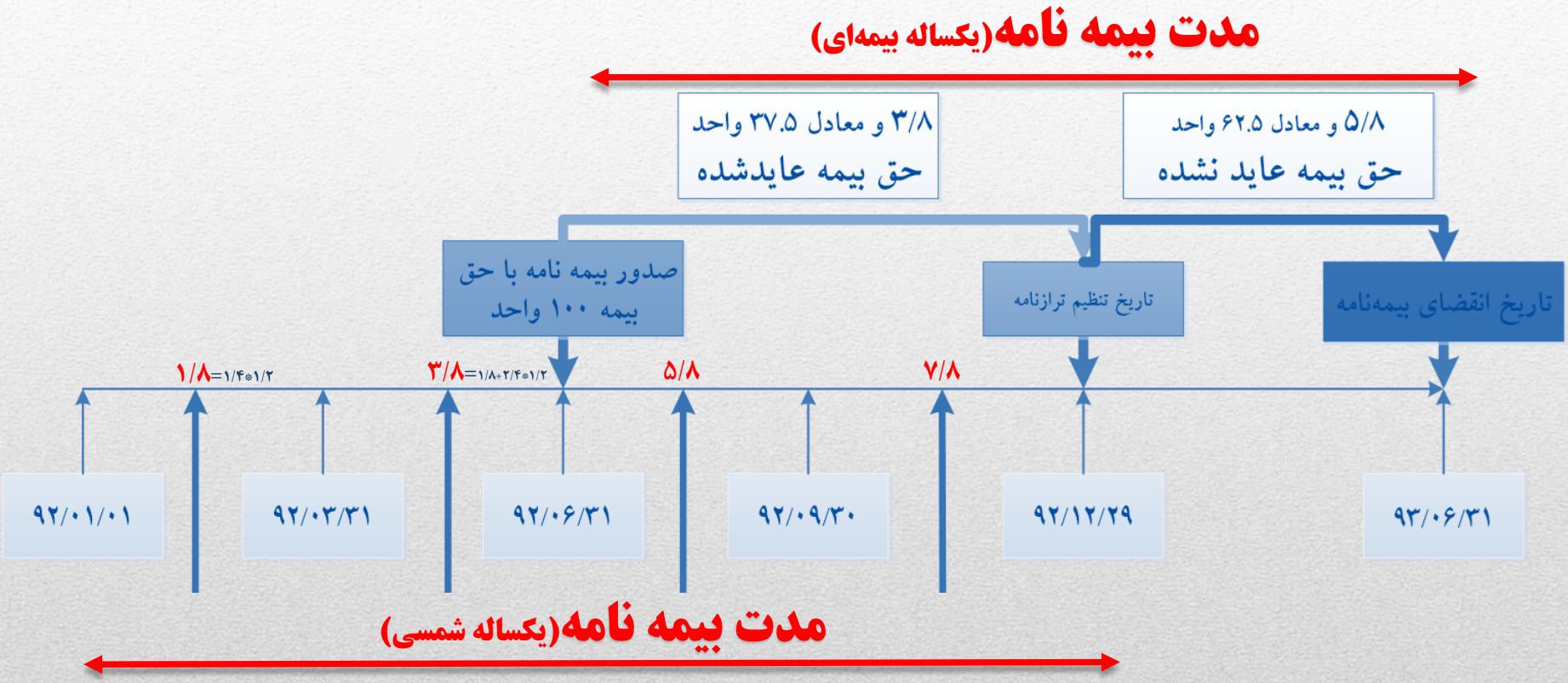

تهیه و تنظیم صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه

در تهیه صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه رعایت موارد زیر الزامی است:

- استانداردهای حسابداری ایران به خصوص استاندارد شماره ۲۸(فعالیت‌های بیمه عمومی)؛
- آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه به خصوص آیین‌نامه شماره ۵۸ (آیین‌نامه ذخایر)؛
- استفاده از نمونه صورت‌های مالی مصوب شورای عالی بیمه؛
- قوانین و مقررات آمره جاری شامل قانون مالیات‌های مستقیم و سایر.

نسبت‌های کلیدی مالی و عملکرد در صنعت بیمه

نسبت‌های کلیدی مالی و عملکرد در صنعت بیمه

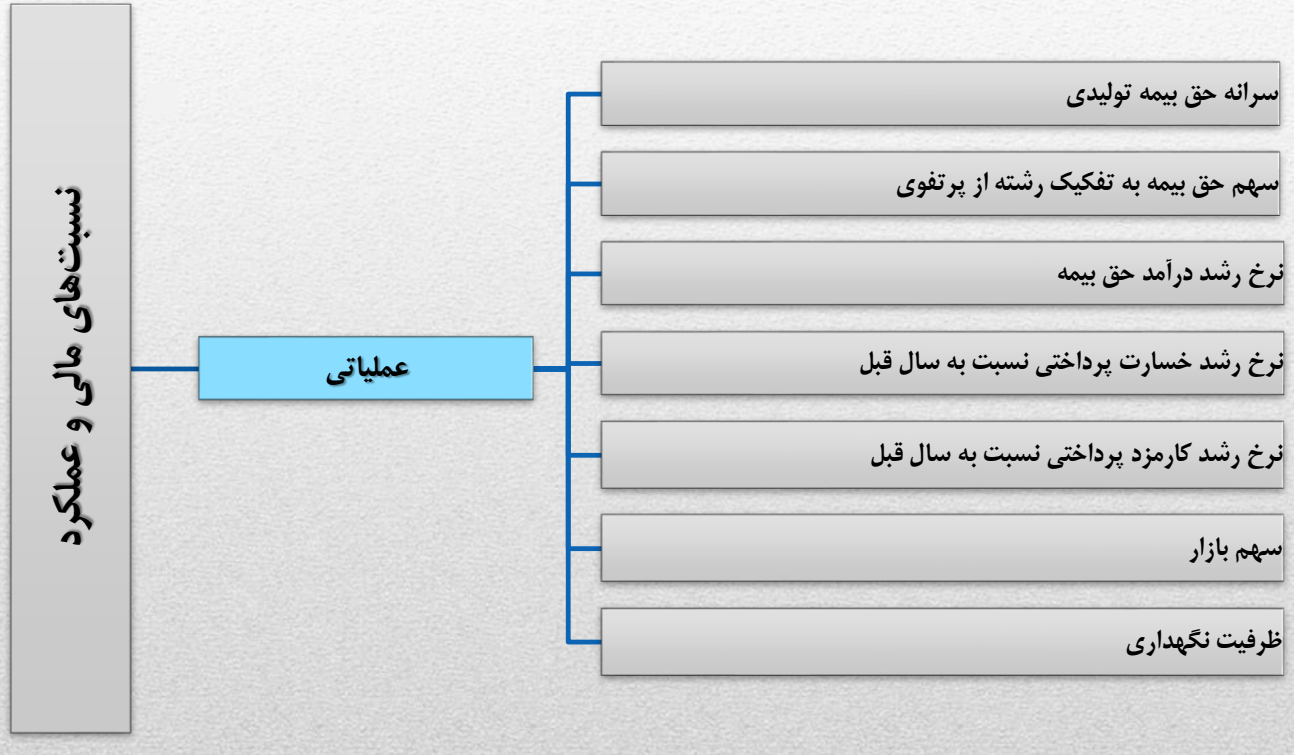

نسبت‌های کلیدی مالی و عملکرد در صنعت بیمه

نسبت‌های کلیدی مالی و عملکرد برخی شرکت‌های بیمه‌ای در سال مالی ۱۳۹۴

ردیف	نسبت مالی	آسیا	آرمان	البرز	دانا	پارسیان	رازی	کارآفرین	سینا	ملت	دی	سامان	نوین	پاسارگاد	ما	کوثر	میهن
۱	سهم نگهداری	۸۲٪	۷۶٪	۸۱٪	۸۳٪	۸۰٪	۸۰٪	۶۹٪	۷۵٪	۸۲٪	۷۶٪	۷۴٪	۷۳٪	۷۵٪	۶۷٪	۷۳٪	۸۳٪
۲	حق بیمه نگهداری به حقوق صاحبان سهام	۶۸۱٪	۱۶۳٪	۲۵۵٪	۹۴۱٪	۲۲۴٪	۱۴۲٪	۱۲۸٪	۳۰۴٪	۶۸٪	۳۲۵٪	۱۸۱٪	۱۴۵۹٪	۱۵۷٪	۷۰٪	۲۶۲٪	۲۴۴٪
۳	سود خالص بعد از کسر مالیات به حقوق صاحبان سهام	۱۰٪	۶٪	۱۱٪	۱۳٪	۲۸٪	۲۴٪	۹٪	۲۵٪	۱۵٪	۵۵٪	۲۷٪	-۶۱۳٪	۲۳٪	۲۱٪	۲۳٪	۴٪
۴	ضریب خسارت (خسارت واقع شده به حق بیمه عاید شده)	۷۸٪	۶۴٪	۷۲٪	۷۸٪	۶۹٪	۶۹٪	۷۶٪	۸۲٪	۸۶٪	۷۰٪	۶۰٪	۱۳۱٪	۷۰٪	۶۸٪	۷۶٪	۸۱٪
۵	نسبت مجموع مطالبات از بیمه گذاران، نمایندگان و بیمه گران انکایی به مجموع	۲۱٪	۴۴٪	۳۴٪	۵۳٪	۳۲٪	۲۹٪	۱۰٪	۴۱٪	۲۷٪	۲۰٪	۱۳٪	۱۶٪	۱۱٪	۹٪	۳۷٪	۳۱٪
۶	نسبت مجموع مطالبات از بیمه گذاران، نمایندگان و بیمه گران انکایی به حق بیمه صادره	۲۷٪	۷۶٪	۴۴٪	۷۰٪	۴۷٪	۴۴٪	۲۶٪	۵۸٪	۸۴٪	۲۹٪	۲۴٪	۲۹٪	۲۱٪	۲۴٪	۵۳٪	۵۵٪
۷	کل بدهی‌ها به کل دارایی‌ها	۹۱٪	۶۹٪	۷۷٪	۹۴٪	۸۱٪	۶۸٪	۸۹٪	۸۴٪	۶۳٪	۸۳٪	۸۵٪	۹۸٪	۸۱٪	۸۱٪	۸۳٪	۷۸٪
۸	نسبت ذخایر فنی به ارزش ویژه	۸۷۴٪	۱۳۲٪	۲۹۳٪	۹۹۶٪	۳۲۵٪	۱۴۰٪	۷۱۷٪	۳۷۱٪	۱۱۹٪	۲۸۲٪	۴۳۵٪	۳۵۱۶٪	۳۶۳٪	۳۲۵٪	۳۶۵٪	۲۹۲٪
۹	نرخ رشد درآمد حق بیمه	۷٪	-۲۰٪	۲۱٪	-۳٪	۲۴٪	۲۹٪	۱۹٪	۱۰٪	-۱۳٪	۲۰٪	۲۷٪	-۸٪	۲۰٪	-۱۴٪	۱۳٪	-۲۹٪
۱۰	نرخ رشد خسارت پرداختی نسبت به سال قبل	۲۲٪	۹۱٪	۴۷٪	۱۶٪	۲۸٪	۵۸٪	۱۹٪	-۱۵٪	۳۹٪	۲۱٪	۱۶٪	۷٪	۴۵٪	۳۲٪	۵۰٪	۲۶٪
۱۱	درآمد سرمایه‌گذاری‌ها به بهای تمام شده سرمایه‌گذاری‌ها	۱۷٪	۲۵٪	۲۰٪	۲۳٪	۱۴٪	۲۰٪	۱۷٪	۶۳٪	۲۰٪	۱۸٪	۱۱٪	۱۷٪	۱۶٪	۱۸٪	۳۷٪	۲۵٪

اطلاعات مالی از سایت کدال استخراج گردیده است.

نسبت‌های کلیدی مالی و عملکرد برخی شرکت‌های بیمه‌ای در سال مالی ۱۳۹۴

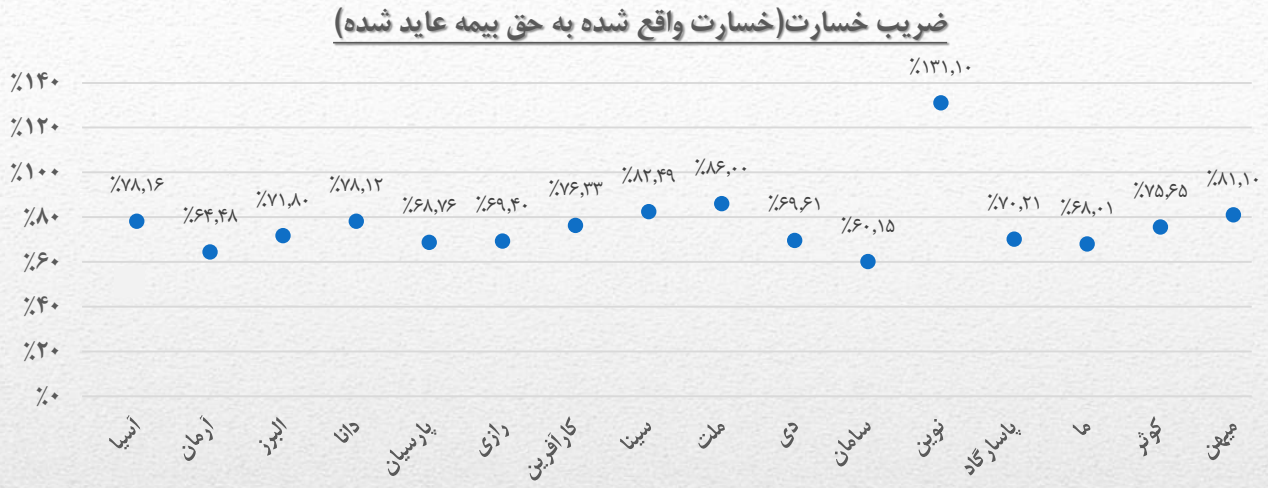

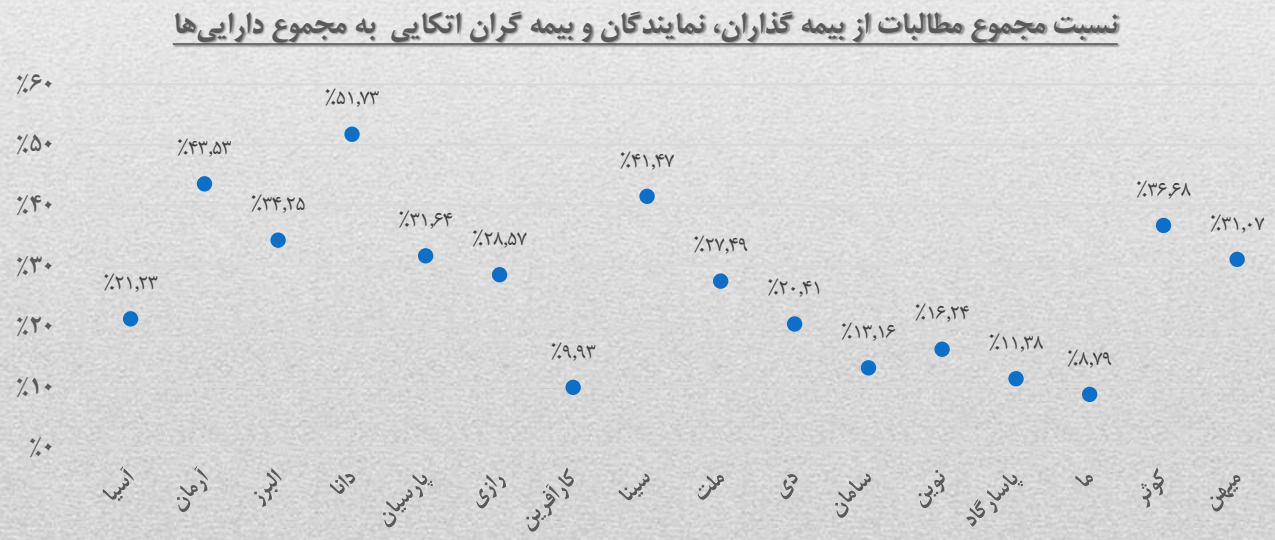

نسبت‌های کلیدی مالی و عملکرد برخی شرکت‌های بیمه‌ای در سال مالی ۱۳۹۴

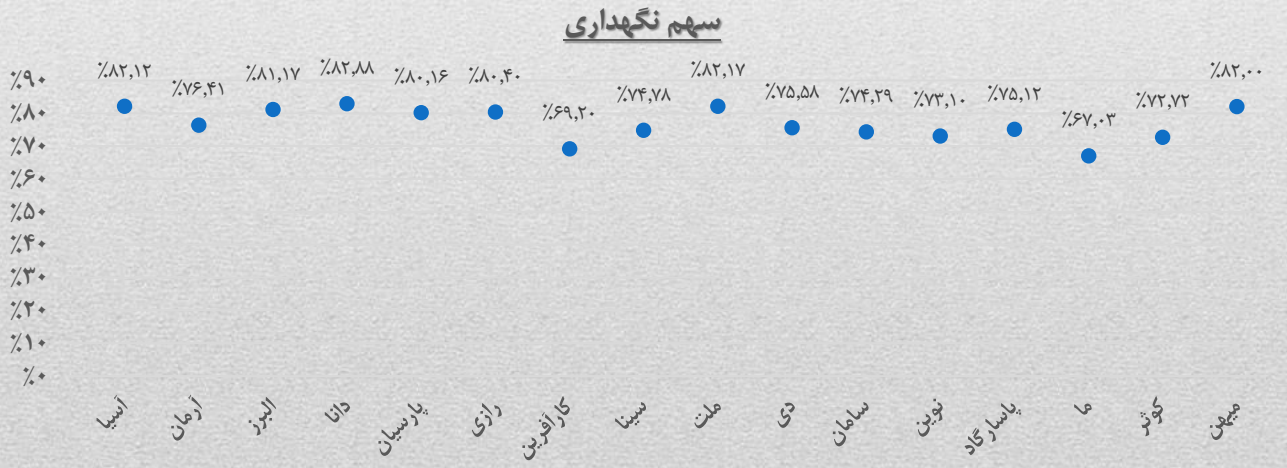

نسبت‌های کلیدی مالی و عملکرد برخی شرکت‌های بیمه‌ای در سال مالی ۱۳۹۴

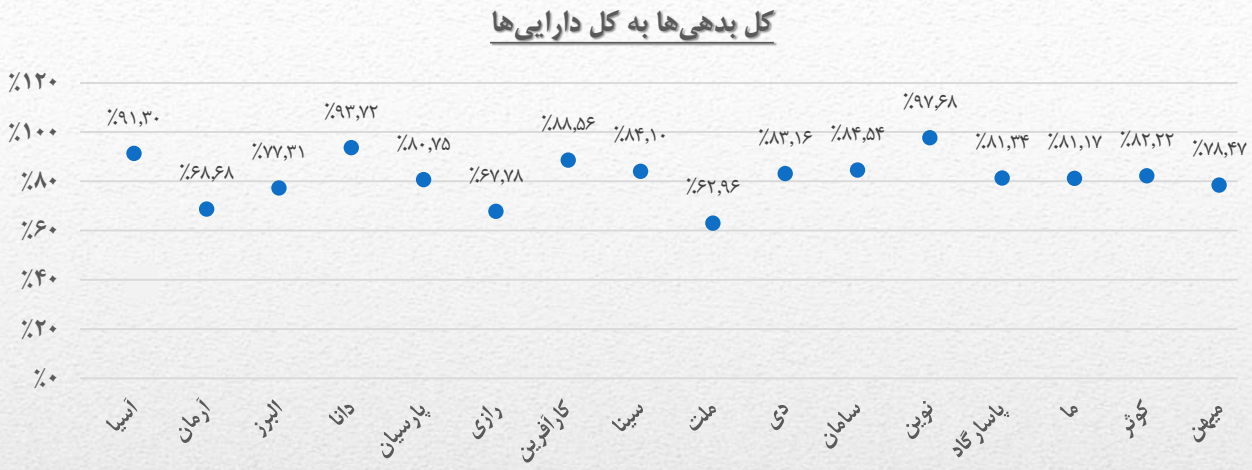

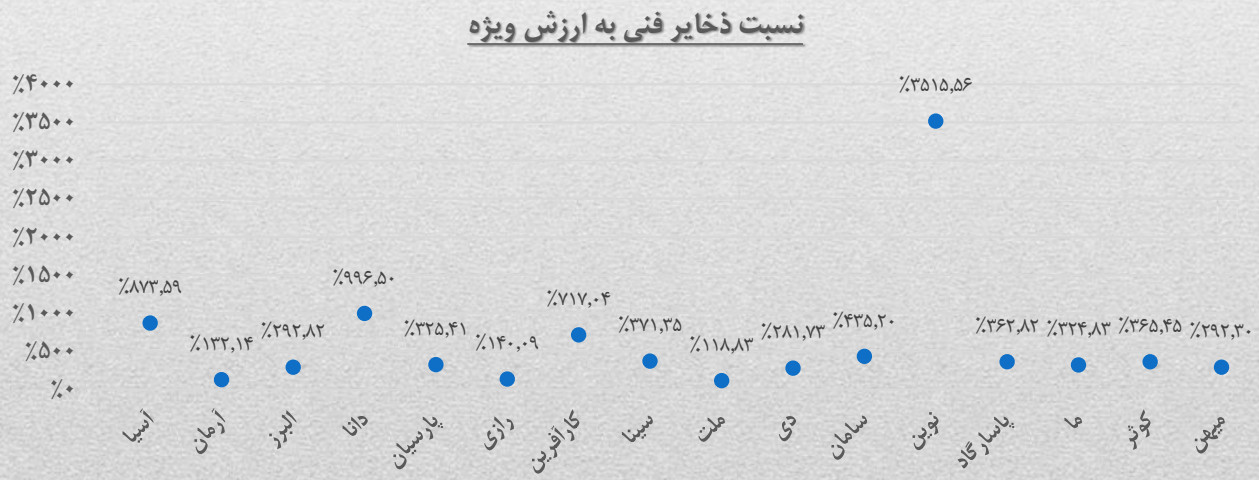

باسپاس از توجه شما

«ارزش هر فرد به دانش و اخلاق اوست»

hdianatpey@gmail.com